

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio, 44103. Telephone: 431-6344

LIII. Lapkritis — November 22, 1968 Nr. 115

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

MONROE IR BREŽNEVAS

DVIEJŲ DOKTRINŲ PANAŠUMAS IR SKIRTUMAS

Maskvinė Pravda rugsėjo 25 d. paskelbė samprotavimus apie kitų komunistinių valstybių statusą, kuriuos mes čia pavadiname 'Pravdos doktrina'. Juos kiek kitokia forma pakartojo Sovietijos užsienio reikalų ministeris Gromyko savo spalio 3 d. kalboje Jungtinėse Tautose. Jų esmė yra ta, kad kiekviena valstybė, turinti komunistinę valdymosi formą, negali jos atsisakyti ir ją keisti savo nuožiūra. "Kiekvienakomunistų partija -- išvedžiojo Pravda -- yra atsakinga ne tik savokrašto liaudžiai, bet ir visom kitom socialistinėm (suprask, komunistinėm) partijom bei visam komunistiniam sąjūdžiui!" O kas gera ar negera komunistiniam sąjūdžiui sprendžia, aišku, tik Kremlius.

Toji doktrina, kuri dabar pradedama vadinti Brežnevo vardu, nes jis kaip sovietų kompartijos sekretorius turėjo ją pirmas aprobuoti, buvo sukurta specialiai Čekoslovakijos okupacijai pateisinti. Šiandien toji okupacija jau baigia pasiekti savo tikslą. Čekoslovakija yra suskaldyta į dvi beveik visai savarankiškas valstybes Čekiją ir Slovakiją. Čekijoje visa galia, atrodo, yra sukaupta sovietų patikėtinio Lubomir Strougal rankose. Tas Lubomir -- 'taikos mylėtojas' -- Stalino laikais buvo Čekoslovakijos saugumo valdovas. Tai paaiškina ir paryškina viską.

Nepaisant to, Amerikos viešosios nuomonės kūrėjų tarpe yra nemaža tokių, kurie aiškina, kad Pravdos, Gromyko ar Brežnevo -- kaip ją bevardintumėm -- doktrina faktinai nieko neskiria nuo JAV prezidento Monroe doktrinos. Iš tikro skirtumas tarp jų yra milžiniškas.

Savo pranešime kongresui 1823 m. gruodžio mėn. prezidentas Mon-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

roe paskelbė 4-ius savo užsienio politikos dėsnius:

1. Amerikos kontinentas negali būti Europos valstybių kolonizuojamas;

2. Europos politinė sistema yra skirtinga nuo Amerikos ir kiekvienas bandymas ją įsteigti vakariniame pusrutulyje sudaro grėsmę taikai ir JAV saugumui.

3. JAV nesikiša į jau esančias Europos valstybių kolonijas;

4. JAV nesikiša į Europos karus, jei jie vedami tik dėl jos liečiančių reikalų.

Toji doktrina buvo paskelbta dėl to, nes bijota, kad Europoje susidariusi valdovų taip vadinama "Šventoji sąjunga" gali bandyti padėti Ispanijai atgauti jos buvusias kolonijas Lotynų Amerikoje, kurios apie tą laiką jau visos buvo pasiskelbusios nepriklausomoms valstybėms. Be to atrodė, kad ir Rusija nori savo valdomą Aliaskos teritoriją praplėsti iki Oregono. (Faktinai tos doktrinos kūrėjas buvo ne pats prezidentas Monroe, bet jo valstybės Sekretorius John Quincy Adams, ku-

rio pažiūros ne visai sutapo su prezidento. Tačiau, kadangi tai buvo paskelbta prezidento pranešime, tie principai istorijoje liko surišti su Monroe vardu.)

JAV tuo metu pačiom būtų labai sunku privirsti kitas valstybes skaitytis su Monroe doktrina, tačiau susidėjusios sąlygos buvo jom palankios. Rusija greitai atsisakė nuo savo planų kolonizuoti Aliaską, o Ispanija nebuvo pati pajėgi vėl užkariauti savo kolonijas. Tik JAV pilietinio karo metu Napoleonas III bandė pasodinti Austrijos did. kunigaikštį Maksimilianą į Meksikos sostą, bet nuo tos idėjos atsisakė pasibaičius JAV pilietiniam karui.

Iš esmės Monroe doktrina siekė užtikrinti kitų Amerikos valstybių laisvę, kas, aišku, atitiko ir JAV-bių interesus. Tuo tarpu Brežnevo doktrina tą laisvę atima ir net užkerta kelią vadinamam 'tautiniam komunizmui' -- visą valdžią atiduodant Maskvai.

Žinia, visos doktrinos kaip ir visi teisės nuostatai galioja iki yra remiami jėga. Brežnevo doktrina būtų laikoma

PAKELTAS Į JAV ARMIJOS KAPITONĄ...

Algirdas B. Makaitis, tarnaujantis JAV armijoje Vietname, neseniai buvo pakeltas į kapitoną. Algis yra baigęs Harvardo universitetą ir atlikęs karinę tarnybą planuoja siekti aukštesnio mokslo laipsnio tame pačiame universitete. Nuotraukoje plk. Taro Katagiri sega A. Makaičiui kapitoną ženklą.

Sukaktuvinininkas Erdmonas Simonaitis jam suruošose vaišes. Nuotraukoje iš kairės: A. Lymanas, A. Žolynas, E. Simonaitis ir dr. P. Karvelis.

PAGERBĖ MAŽOSIOS LIETUVOS VEIKĖJĄ ERDMONĄ SIMONAITĮ

Lapkričio 2 d. buvo švenčiama Mažosios Lietuvos veikėjo Erdmono Simonaičio 80 metų amžiaus sukaktis. Nors sukaktuvinininko gimtadienis buvo spalio 30 d., bet minėjimas buvo nukeltas į savaitgalį.

Lietuvos valstybei ir lietuvių tautai didžiai nusipelnusio vyro sukakties minėjimas prasidėjo 2 val. p.p. Vasario 16 gimnazijos iškilmų salėje, kuri prigūžėjo rinktinės publikos, pagerbti didįjį sukaktuvinininką.

Ne kiekvienam lemta susilaukti tokio gražaus amžiaus! Visi minėjimo dalyviai galėjo su pasitenkinimu konstatuoti, kad sukaktuvinininkas tiek fiziškai, tiek dvasiškai yra pasigėrėtinai geroje formoje. Iškilmėse gimnazijoje taip pat dalyvavo būrys moksleivių, nors didelė jų dalis tuo metu buvo išvykę atostogų.

Iškilmės atidarė E. Simonaičio suakčiai paminėti komiteto pirmininkas, gimnazijos mokytojas F. Skėrys. Jis pranešė, kad per komitetą gauta su viršum 70 sveikinimų raštu. Maždaug tiek pat sveikinimų gavo sukaktuvinininkas tiesiogiai pats. Jau tas faktas rodo, kokia pagarba yra apsuptas su-

kaktuvinininko asmuo ir kiek jis yra populiarus lietuvių visuomenėje.

Erdmonas Simonaitis

Perskaitęs ilgą sveikinimų sąrašą pirmininkaujantis suteikė žodį sveikintojams, atvykusiems į minėjimą. Kalbėjo PLB Vokietijos valdybos pirmininkas inž. Valiūnas, gimnazijos direktorius Natkus, tėvas Bernatonis, Dr. A. Gerutis, pasveikinęs Diplomatinės Tarnybos šefo ministerio S. Lozoraičio ir savo vardu, J. Glemža, Dr. J. Grinius, P.

Gudelis, mokytojas Antanaitis, S. Vykintas ir dar kiti kalbėtojai. Moksleiviai padėklamavo momentui pritaikintų eilėraščių ir, mokytojo Motgabio vadovaujami, padainavo kelias dainas.

Sveikinimų skaitymas ir sveikinimai žodžiu pareikalavo tiek laiko, jog deja, nebeliko laiko pagrindiniam referatui, kurį apie jubiliatą turėjo skaityti Ansas Lymanas, specialiai su žmona atskridęs iš Montrealio. Dėl to tenka labai apgailestauti, nes Lymanas yra surinkęs apie Mažosios Lietuvos veikėjų, jų tarpe ir apie E. Simonaitį įdomios medžiagos.

Vėliau gimnazijos sodelyje buvo pasodintas Erdmono Simonaičio vardo ažuolas. Per sodinimo iškilmės žodį tarė dr. P. Karvelis.

Į vakarę iškilmų dalyviai nuvyko į Hemsbachą, kur E. Simonaitis gyvena. Čia Hermannshof salėje buvo surengtos vaišės.

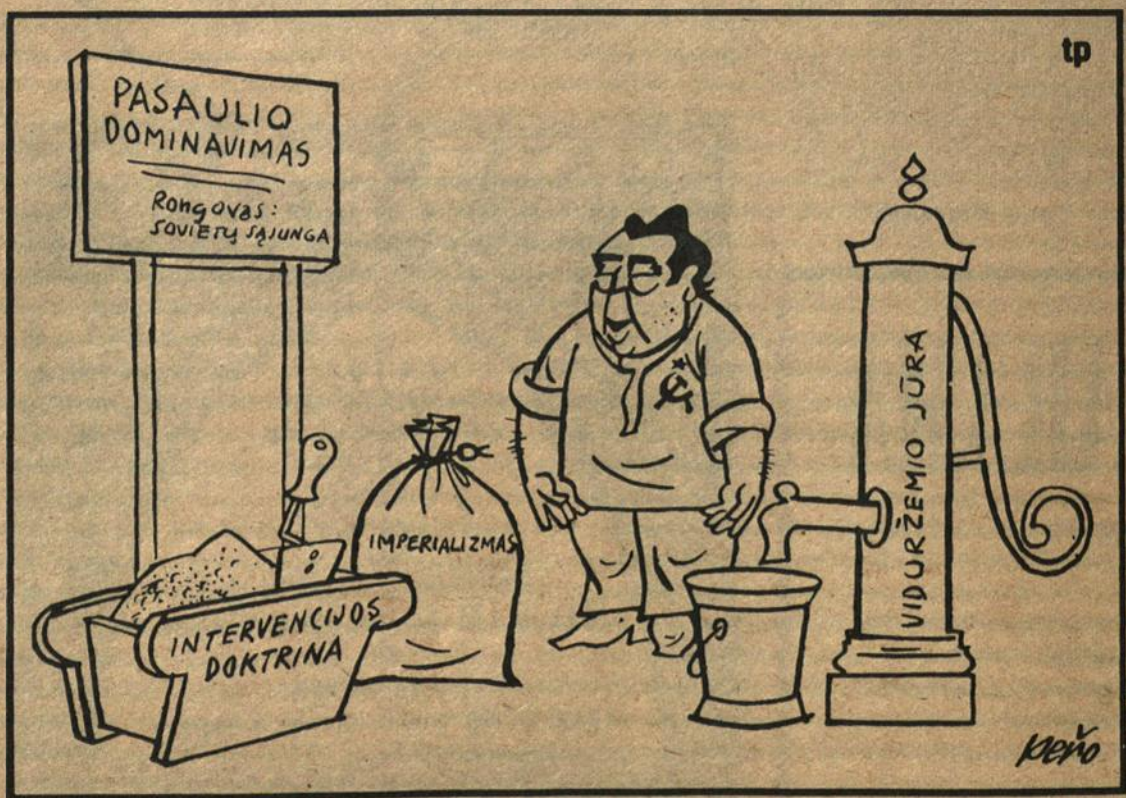
Pats jubilatas širdingais žodžiais padėkojo sveikintojams ir ypač ragino jaunimą tęsti toliau lieuvybės darbą.

Pačios iškilmės vyko pakilioje nuotaikoje. Visi dalyviai reiškė viltį, kad jubiliatui būtų lemta susilaukti dar daug gimimo dienų su kakčiais.

A.

Gimnazijos sodelyje buvo pasodintas E. Simonaičio ažuolas. Duobę kasa E. Kavolis, buv. mokytojas iš Klaipėdos krašto. Dešinėje stovi sukaktuvinininkas E. Simonaitis.

-- Pagaliau, dabar visko turiu: smėlio, cemento ir vandens...

PIRMASIS RATAS (12) ALEKSANDRAS SOLŽENICINAS

GENEROLAS KVIEČIA PASIKALBĖTI...

Tarnyboje diena praėjo ramiai, nors Inokentijus Volodinas jaudinosi. Bet jis žinojo, kad blogiausia bus naktį. Vakare jis tikėjosi pasislėpti teatre, kad nereikėtų bijoti dėl kiekvieno pasibeldimo prie durų.

Kaip tik jam ir žmonai ruošiantis vykti į teatrą suskambėjo telefonas. Doty jau baigė rengtis. Inokentijus sustojo, kaip įbestas, žiūrėdamas į telefoną ir paskui pasakė:

-- Doty, atsiliepk. Jei kas manęs klaus, sakyk, kad išėjęs ir nežinau kada grįšiu. Tegu jie eina po v...! Aš nenoriu prarasti malonaus vakaro. Doty priėjo prie telefono.

-- Alio?... Jo nėra... Kas? -- ir staiga jos veido ekspresija pasidarė draugiškesnė. -- Labas vakaras, drauge generole... Taip, aš pažiūrėsiu... ir uždengusi ranka ragelį pasakė: -- tai generolas, jis atrodopulkioj nuotakoj.

Volodinas sudvejojo. Generolas telefonuoja vakare asmeniškai... ir geroj nuotakojo... Žmona pastebėjusi jo dvejojimą, tęsė:

-- Vieną minutę... Aš girdėjau duris darant, gal tai jis grįžta. Taip, tai jis! In, nenusiimk palto, ateik greit, generolas nori su tavim paskalbėti.

Volodinas paėmė ragelį. Generolo balsas buvo malonus. Jis jam pranešė linksmą žinią, kad pasiskyrimas į užsienį patvirtintas ir trečiadienį galės skristi į Paryžių, rytoj turės oficialiai perduoti savo pareigas, o dabar turėtų pusvalandžiui atvykti pas generolą pasitarti kai kuriais smulkiais reikalais. Generolas net jam pasiuntė savo automobilį.

Volodinas padėjo ragelį ir giliai atsikvėpė, lyg nuo pečių būtų nukritusi sunki našta.

-- Ar tu įsivaizduoji, Doty, trečiadienį aš sėdu lėktuvu, o dabar pusvalandžiui turiu nuvykti pas generolą aptarti kai kurias smulkmenas.

-- Ar tu nemana, kad tos "kai kurios smulkmenos" liečia mane?

-- Galimas dalykas. Aš noriu ir tave pasiimti į Paryžių. Dabar neskubėk rengtis, nes visvien nespėsime pirmam veiksmui... Pamatysime

antrąjį veiksma. Aš tau paskambinsiu iš ministerijos.

Jis skubomis baigė apsisivilkti uniformą, kai prie durų suskambėjo skambutis. Tai buvo ne Viktoras, kuris nuolat jį vežiodavo. Tai buvo ir ne Kostia. Naujas šoferis buvo liesas, bet inteligentiško veido. Jis linksmas leidosi laiptais šalia Volodino, sukdamas rankoj automobilio raktais.

-- Aš neprisimenu, kad būčiau jus sutikęs ministerijoje, -- pasakė Volodinas segiodamasis palatą.

-- O aš net atsimeinu jūsų laiptus. Du kartu buvau atvykęs jūsų ieškoti.

-- Drauge patarėjau, gal jis galėtų šalia jūsų atsistoti?

Šoferis turėjo paslaptingą šypseną, bet tai galėjo būti dėl to, kad jis turėjo malonumo važinėti automobiliu. Volodinas atsisėdo užpakalinėje sėdynėje. Šoferis bandė su juo juokauti, bet jis neatsakinėjo. Stai ga automobilis sustojo prie šaligatvio, kur jauanas vyras, susisupęs į palatą, stoviniavo. Jis ranka davė šoferiui ženklą.

-- Tai mūsų garažo mechanikas, -- paaiškino šoferis bandydamas atidaryti priekines duris. Bet jos nesidavė, matyt užraktas buvo pagedęs. Šoferis nusikiekė ir kreipėsi į Volodiną:

-- Drauge, patarėjau, ar jis negalėtų šalia jūsų atsistoti? Tai mano viršininkas ir man būtų nepatogu jo nepažinti.

-- Gerai, -- atsakė Volodinas, pasitraukdamas, kad būtų kur atsistoti. Jis buvo susijaudinęs dar dėl savo galimos kelionės, ir nekreipė dėmesio į jokių galimus pavojus.

Mechanikas su ciga-

rete lūpose atsisėdo šalia Volodino ir automobilis tuoj pat pajudėjo iš vietos. Volodinas vėl pasikendo savo mintyse ir nekreipė dėmesio į kelią, kuriuo važiavo. Mechanikas rūkydamas greit automobilį pripildė dūmais.

-- Ar jūs negalėtumėte nuleisti stiklą ir grąžinti švarų orą.

Bet mechanikas nesuprato ironijos ir neatidarė lango. Priešingai, ištraukęs iš savo kišenės lapą, ištiesė Volodinui.

-- Skaitykit, drauge, aš jums truputį pašviesiu.

Automobilis dabar važiavo tamsia gatvele ir šalia Volodino sėdėjęs

vyras pašvietė žibintuvėliu.

"Aš pasirašęs SSSR vyriausias prokuratoras..."

Volodinui buvo sunku greit susiorientuoti ir nesuprato, kas gali būti tas mechanikas. Ar tai buvo analfabetas, ar jis nesuprato dokumento reikšmės, ar būdamas girtas norėjo užmegsti pasikalbėjimą?

"Arešto nutarimas... perskaitė jis, vis nesusiprasdamas ką skaito... Volodino Inokentijaus Arteniūčio, gimusios 1919 metais..."

Tik dabar per visą jo kūną nudiegė skausmas. Jis atidarė burną, bet negalėjo nieko ištarti ir ranka su popieriaus lakštu bejėgiai nukrito ant kelių. "Mechanikas" suėmė jį už pečių:

-- Nusiraminkit! Jokio judesio, arba aš jus vietoj nudėsiu! -- sušuko jis nukreipdamas į Volodino akis savo žibintuvėlį ir papūsdamas į veidą dūmus.

Nors Volodinas ir perskaitė nutarimą savo arešto, bet negalėjo pa-

keisti, kad taip su juo elgtųsi.

-- Šoferi! Paaiškin kit man kas taip provokacija? -- sušuko Volodinas agresingai.

-- Aš tarnauju Sovietų Sąjungai, drauge patarėjau! -- atsakė šis per petį taip pat agresingai.

Montessori vaikų namelių auklėtiniai patys išmoka surasti ko ieško... J. Juknevičiaus nuotrauka

LIETUVIŠKOJO ATŽALYNO UGDYMO PENKMETIS

Išėjimo gyvenimui turime apsisąjaukinti, turime organizaciją, tai kultūros pažymys, mūsų tautinis pasididžiavimas! Bet vis dėlto, tenka pasakyti, pripažinti, kad ta organizacija, kuri rūpinasi vaiko - žmogaus asmenybės pagrindais, jo asmenybės formavimu, yra pati reikšmingiausia žmogaus ir žmonijos gyvenime, ypač šiandieną dvasinio nuostolio, žmonijos dvasinės anarchijos metu. Viena tokių organizacijų, kaip tik ir yra A.L. Montessori draugija, įsteigta 1958 m. spalio 21 d., Chicagoje. O šios draugijos įkurti - vedami Montessori Vaikų nameliai pradėjo darbą 1963 m. rugsėjo mėn. Tad šiame sueina jau penkmetis, kaip veikia nameliai -- vaikų darželis. Šia proga tebūna leista, bent truputį mesti žvilgsnį į organizacijos nuolat kėlį, vaikų namelių organizavimą.

Buvo daugelio žmonių ir daugelį pastangų padėti, kad žodis, planai ir viltys taptų kūnu, -- kad Montessori sistemos Vaikų nameliai būtų įsteigti ir veikty Lietuvoje vaiko džiaugsmui ir jo laimei. Nežinome visų gerų norų, praktiškai reikalingas nepajudėjęs ne iš vietos, kolie į esamą pedagogų ir idealistų būrelį neįsijungė dr. Leonas ir Irena Kriauciūnienė. Jie gerai suprasdami sistemą ir metodą, vaiko ugdymo reikšmę, įrengė vaiko reikalui pritaikytas patalpas ir jas pavėdė Montessori draugijai. Kaip tik draugija gavo pastogę, tuojau ir suorganizavo -- įsteigė senai svajotus vaikų namelius -- vaikų darželį Chicagoje. Pirmoji šių namelių vedėja buvo mok. St. Vaišvilienė, o to meto draugijos pirmininkė -- J. Grybauskienė. Ji nuo 1966-ųjų metų nameliams vadovauja, motiniškai, pedagogiškai mažuosius ugdo mok. J. Juknevičienė. Dabartinė drau-

gijos pirmininkė -- Irena Kriauciūnienė vadovauja draugijai jau keli metai iš eilės.

A.L. Montessori vaikų namelių sėkmingos veiklos penkmečio paminėjimas įvyko spalio 12 d., puošniame Beverly Woods restorane. Dalyvavo virš šimto asmenų, daugumas darželio vaikų tėveliai, visuomenės atstovai.

Šventės oficialią dalį atidarė draugijos pirmininkė, Irena Kriauciūnienė. Draugijos ir vaikų namelių veiklos apžvalgą pateikė L. Narbutis, jis pasigėrėtinai gražiai pravedė ir visą oficialią paminėjimo dalį. Kalbėjo namelių vedėja mok. J. Juknevičienė. Ji padėkojo savo auklėtinių tėveliams už tiesioginį darželio rėmimą -- vaikų leidimą lankyti darželį. Padėkos jausmų išreikšti, vedėjai buvo įteikta didžiulė puokštė rožių. LB Chicago apygardos pirmininkas, A. Juškevičius sveikino dr. Leoną ir Ireną Kriauciūnienę ir jiems dėkojo už jų gausią ir pastovią paramą vaikų nameliams. Pastebėjo, jog ponai Kriauciūnai tuomi pačiu prisideda ir prie viso išėjimo tautinio švietimo uždavinio sprendimo. Gana ilgą ir gilią minties kalbą pasakė dr. H. Fleege, Montessori sistemos mokytojų parengimo mokyklos direktorius. Jis pasidžiaugė lietuvių tautiniu solidumu, sveikino besirūpinančius priešmokyklinio amžiaus vaiko metodų, sistemų ugdymu. Pasakė, kad A.L. Montessori Vaikų nameliai yra vedami pavyzdinčiai ir kad Chicago miesto švietimo organų atstovai, vizitavę namelius eilę kartų rado juos pavyzdžiausiomis, užlaikomomis. Žodį tarė ir pats mecenatas dr. L. Kriauciūnas, L. B. Tarybos narys, jis akcentavo būtiną reikšmę sudaryti sąlygas lietuviui vaikui augti lietuviškoje aplinkoje, tautinių tradicijų dvasioje. Draugijos valdyba pareiškė nuoširdžią padėką dr. Leonui ir Irenai Kriauciūnienėms, kaip pastoviams vaikų namelių mecenatams, o Ireną Kriauciūnienę dar pagerbė ir kaip veiklią energingą draugijos pirmininkę, įteikiant dail. Paukštiesės paveikslą.

Žvelgiant į M. Draugijos veiklą, gaunasi įspūdis, kad tai yra didelė, kultūringa šeima, gyvenanti viena idėja, ir iš viso vakaro -- paminėjimo nuotalkos buvo malonios, kultūringos, jungiančios. Tenka tik linkėti šiai darniai šeimai plėstis, vaikų nameliams augti skaičiumi pačių vaikų laimei, tėvų džiaugsmui ir mūsų tautinės grupės pasididžiavimui.

A. BERŽIENE

DON'T COME HERE!

IF YOU AREN'T LOOKING FOR A CHALLENGE DON'T WANT TO STUDY & WORK HAVEN'T A DESIRE. A SCHOOL OF OPPORTUNITY FOR A BOY WITH HIGHER THINGS IN MIND.

ST. JOSEPH SCHOOL FOR BROTHERS franciscan friars PULASKI, WISCONSIN 414-822-5422 (110-114)

HELP WANTED MALE

INSPECTOR: quality control experienced in sheet metal lay out, templates and competent with all common inspection tools; plant manufactures electro mechanical assembly (packaging machines) which must be given performance check; must keep accurate neat records; salary commensurate with experience and skill paid holidays and vacation benefits. See Mr. Pickering, Baseler Corp., 1634 E. Elizabeth Ave., Linden, N. J. (112-115)

EXCELLENT OPPORTUNITY

For Ex-Servicemen Many Fringe Benefits Small Plant, Steady Work PRINTER For offset letter-press and typesetting DIE-CUTTER For Heidelberg-platen, Miehle vertical V-50

HANDYMAN

Light assembly work, fabricating signs, decor, framing, etc. SHAW & SLAVSKY, INC. 13821 Elmira, Detroit, Mich. (110-116)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: (216) 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published Two Times a Week
every Wednesday and Friday

by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$12.00. Single copy 15 cents.

Editor Vytautas Gedgaudas.

Business Manager Kazys S. Karpus.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00.

Straipsniai, išskyrus vedamuosius, reiškia jų autorių
nuomonę.

Redaktorius Vytautas Gedgaudas.

Reikalų vedėjas Kazys S. Karpus.

Maskva nerimauja dėl opozicijos...

Sakoma, kad dramb-liai turi nuostabią atmintį ir neužmiršta to, kas jiems blogo padarė net prieš daugelį metų. To negalima pasakyti apie žmogų, kuris stengiasi iš atminties pašalinti viską, kas jam sukelia nemalonius prisiminimus.

Štai, kad ir rugpjūčio 21 buvo ne taip seniai, bet Vakaruose žmonės pradeda priprasti prie Čekoslovakijos okupacijos ir ima tikėti sovietų komunikatams, kur kalbama apie sovietų-čekoslovakų santykių "normalizaciją", aiškindami paraidžiui, o užmiršdami, kad ta normalizacija reiškia įvestų Čekoslovakijon sovietų armijos dalinių "normų" pripažinimą...

Bet ne taip lengvai Maskvai sekasi pas save žmones priversti užmiršti "Prahos pavasarį". Opozicija sovietų intervencijai Čekoslovakijoje tebėra gyvai diskutuojama ir nesibaiminama kritikuoti dabartinį režimą.

Paskutiniu laiku ten išsivystė nauja kovos priemonė, dėl kurios Maskva labiausiai nerimauja. KGB ir milicija jau kelios savaitės kai užsiėmė "naujo stiliaus agentų" medžiokle. Ši kartą persekiojami ne įprasti "defetistai revizionistai" ar "imperialistų šnipai", bet slapti radijo siųstuvi, kurie kursto opoziciją.

Ypatingai tų slaptų radijo siųstuvų yra daug Ukrainoje. Kiek mažiau Pabaltijo kraštuose, Ukrainoje, kur pasipriešinimas Maskvos centralizacijos tendencijoms niekad nebuvo visiškai sunaikintas, po to, kai Čekoslovakijoje prasidėjo socializmo demokratizacijos procesas, iš naujo priminė ukrainiečiams jų nepakenčiamą padėtį. Tie slapti radijo siųstuvai skleidžia ne tik "karštą" muziką, bet taip pat duoda politinius komentarus ir žinias, kurių žmonės niekad neįsigys iš valdžios kontroliuojamų radijo stočių. Tų siųstuvų atsirado tiek daug, kad specialūs armijos ir aviacijos daliniai padeda KGB ir milicijai. Specialūs detektavimo automobiliai, kurie buvo nusiųsti Čekoslovakijon surasti čekų slaptus siųstuvus, dabar skubiai sugrąžinti Sovietijon ir,

kaip nseniai Pravda Ukrainy prisipažino, Krimovoj Rog rajone esama net 500 tokių slaptų siųstuvų. Iki šiam laikui KGB ir milicija surado tik apie 100. Bet vieną siųstuvą nutildžius, jo vietoj pradeda veikti du nauji.

Kompartijos centro komitetas visomis jėgomis stengiasi sustiprinti kontrolę, susigrąžinti besislystantį iš jo rankų jaunimą ir užslopinti ideologinę opoziciją užuomazgoje. Šiuo metu ne tik slapti radijo siųstuvai, bet ir slapta literatūra sovietų vadams kelia vis didesnį nerimą.

Ukrainoje, Pabaltijo kraštuose ir net Centrinėje Azijoje, vis daugiau pasigirsta balsų už didesnę nepriklausomybę, pripažįstant, kad Maskvos centralizacinė sistema jau atgyvenęs dalykas. Maskva nebegalį visai užslopinti etninių grupių nacionalinius jausmus trėmimais arba masiniais areštais, kaip tai buvo daroma Stalino laikais, nes nuo to nukentėtų ne tik krašto ekonomija bet ir valstybinė struktūra, tad sovietų vadovams lieka tik viena išeitis -- gintis ideologiniais, kartu įvedant vis griežtesnę žodžio kontrolę.

Mums rašo

KIEKVIENA PUŠIS
SAVO ŠILUI OŠIA

Perskaičius rašytojo V. Alanto straipsnį, parašytą Korp!Neo-Lithuania stovyklavimo proga, kilo mintis, būtent: kodėl geri straipsniai spaudoje retai kada gvil-denami, užgriami ir visuomenė skatinama juos perskaityti ir įsisavinti? Kai tuo tarpu silpnusius ar turinčius paklaidų keliu klausimu griebiasi spaudoje narplioti, priekaištauti ir net neapykantą užtraukia rašytojui - žurnalistui.

Antraštėje minimas V. Alanto straipsnis tiek įdomus, tiek vertas, kad reikėtų jį komentuoti visoje lietuviškoje išeivijos spaudoje dėl iškeltų labai ir labai teigiamų minčių. Šis straipsnis turėtų būti perspausdintas ir komentuotas spaudoje. Jisturėtų būti atspausdintas atskiru 2 ar keturių lapų spaudiniu ir išplatintas

Lietuvių paviljonas derliaus šventėje Chicagoje. Akordeonu groja Ed. Šilkaitis, kairėje parodos lankytojams teikė informacijos budėtojai Valteris Endriulaitis, Lidiya Jadviršytė ir Aldona Kelmelytė.

CHICAGOS LIETUVIAI DERLIAUS ŠVENTĖJE

Kiekvienų metų rudeni Chicago mieste rengiamas visų tautų pasirodymas, vadinamas derliaus švente. Tautinės grupės čia rengia kultūrinius pasirodymus, pasirodo meninėjė programoje ir dalyvauja su savo maisto gaminiais, pardavinėjant tarptautinėje kavinėje.

Šventę įvedus priešdevynerius metus, lietuvių atstovavimu rūpinasi JAV Lietuvių Bendruomenės Chicago apygardos valdyba. Šiais metais visais šventėje dalyvavimo reikalais rūpinosi valdybos vicepirmininkas Donatas Šukelis. Jam talkininkavo valdybos nariai: Irena Smieliauskienė, Bronius Macevičius, Antanas Būga ir Valdimaras Šadauskas.

Galime drąsiai teigti, kad lietuvių kultūrinis paviljonas buvo pats gražiausias. Taip pat ir paviljono užrašas "Lithuania" buvo patrauklus. Po "Lithuania" užrašu stambiomis raidėmis buvo užrašyta "1940 - 1941, 1944 - 1968" occupied by U.S.S.R.

Paviljone buvo labai skoningai iškabinta ir išdėstyta: audiniai, juostos, gintarai, medžio drožiniai, lėlės, lietuviški pinigai ir pašto ženklai. Taip pat buvo išstatytos reprezentaciniai išleistos knygos (Lietuvių Enciklopedija, Krėvės raš-

ta, Antologijos ir kt.) ir po vieną egzempliorių JAV leidžiamų lietuviškų laikraščių ir žurnalų.

Paviljoną rengė Zuzana Juškevičienė, Kasperas Radvila ir Jonas Vaičiūnas. Per abidvi parodos dienas paviljone budėjo mergaitės apsirengusios tautiniais rūbais. Jos buvo šokėjų grupės GRANDIES, Chicago aukštesniosios liuanistinės mokyklos, skautų ir Pedagoginio liuanistikos instituto atstovės.

Meninėje programoje Irenos Smieliauskienės vadovaujama tautinių šokių grupė pašoko: Maltiną, Aštuonytį, Audėjęlę ir Ketvirtainį. Šokiams akordeonu grojo Edmundas ir Raimondas Šilkaičiai. Programą pravedė Jūratė Jasaitytė.

Paviljonas ir programa buvo daug pranašesnė už kitų tautų paviljonus ir programas.

Tarptautinėje kavinėje lietuvių skyrius, jei ir nebuvo originalus tautiniais valgiais, tai pasižymėjo turtingumu ir gražiu sutvarkymu. Šalia raguolio rikiavosi įvairių įvairiausių pyragų ir pyragaičių eilės.

Daug gaminių buvo paroduota ir tuo būdu papildyta apygardos valdybos kasa. O pinigai šiais metais apygardos valdybai labai reikalingi. Kas metai apygardos valdy-

ba gaudavo pašalinių pajamų (Kultūros Fondo vėjų, Dainų Šventė) arba specialiai pravedavo vėjų liuanistiniam šventimui remti. Šiais metais Bendruomenę įjungus į bendrą finansinį vėjų Jungtiniam Fondui, apygardos valdybai nėra kaip savo reikalams lėšų sutelkti. Oparamos liuanistinėms mokykloms reikia kas metai.

JAV LB Chicago apygardos valdyba (A. Juškevičius, Br. Macevičius, Ir. Smieliauskienė, D. Šukelis; A. Būga, V. Šadauskas, S. Jonynienė ir K. Avizienis) puikiai reprezentavo lietuvių šiemetinėje derliaus šventėje, kurią aplankė apie 50.000 asmenų, de-ja, tarp jų lietuvių buvo gal tik koks šimtas. O rengėjai laukė, laukė ne tik didesnio lietuvių skai-

čiaus, bet ypatingai Bendruomenės vadovybės narių. (kj)

DETROIT

SKAUTAI BAIGĖ JUBILIEJINIUS METUS

Detroito skautai jubiliejinus metus baigė bendra abiejų tautų sueiga. Iš Chicago buvo atvykęs vidurio rajono vadeiva s. Modestas Jakaitis.

Sueigos metu buvo pasveikintas į paskautininko laipsnį pakeltas Vytautas Reklis. Į vyr. skiltininko laipsnį pakeltas Antanas Peškus. Į skiltininko — Algis Kaunelis, Antanas Strakšys, Raimondas Kilmonas, Vytautas Kaunelis. Į paskiltininko — Robertas Arlauskas, Kęstutis Atkočaitis, Ričardas Jonynas, Kastytis Karvelis, Robertas Leonavičius, Jonas Naujokaitis, Robertas Palaikis, Ramūnas Savickas, Arvydas Šepetys, Algis Tumas ir Edmondas Zablockis.

Tuntininkas s. Česlovas Anužis paskelbė naują tunto štabą: tuntininko pavaduotojas s. Leopoldas Heiningas, tunto adjutantas sl. Algis Kaunelis, tunto išdinininkas ps. Alfonsas Valavičius, skautų sk. vedėjas filisteris Jonas Asminas, Kęstutis draugovės draugininkas filisteris Jurgis Šembergas, Mindaugo draugovės draugininkas s. v. vyr. sl. Ramutis Bulota, Algimanto draugovės draugininkas ps. Vytautas Reklis, Geležinio Vilko skautų vyčių būrelio vadovas ps. Arūnas Vaitiekaitis ir tunto spaudos skyriaus vedėjas sl. Robertas Selenis.

Sueigos metu suruošta stovyklinių nuotraukų paroda turėjo didelį pasisekimą. Jos metu iš kavutės gauto pelno ir surinktų aukų pasiūsta 275 doleriai tautinės stovyklos spalvotam filmui gaminti.

R. Selenis

Pakeltas į paskautininkus Vytautas Reklis detroitiečių skautų Vytauto Baukio, Kęstutis Barčaus ir Anatolijaus Viskanto kėlimas vis aukščiau... R. Selenio nuotrauka

Lapkričio 13 d. Detroito buvo atidaryta lietuvių tautodailės paroda, kuri tęsis iki gruodžio 24 d. Nuotraukoje parodos rengimo komitetas apžiūri eksponatus. Stovi iš kairės: J. Baublys, St. Kaunelienė, A. Musteikis ir D. Mante, J. Gaižiūčio nuotrauka

A. Musteikis

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (70)**BRONYS RAILA****SUGRIOVUS, -- VĖL STATYTI...**

Dalykas, kuris jau ilgesnį laiką kėlė ir tebekelia ginčų, iššaukė gausybės pykčių, diskriminacijų ir iškeikimų, kuris buvo pagrįstas geriausiais norais, bet gyvenime nieko neišsprendė, buvo užsienio lietuvių stambiųjų politinių ir visuomeninių organizacijų atstovų konferencijos nutarimai Clevelande 1966 m. sausio 22 d. Tų nutarimų dingstimi vėliau pasekė ir rezoliucijomis sakėsi kitos mažesnės išeivių organizacijos bei draugijos, o taip pat nestigo ir pavienių asmenų, noriai pradėjusių eiti tautinės drausmės policijos pareigas.

Išstatymai reikalingi, tvarkos palaikymas labai geras dalykas ir policija būtina. Bėda tik, kad ir nepaklusnumo būta nemažai, o mūsų padėtyje save apsiskelbę policininkai irgi nieko nevalios padaryti. Mums nėra kito kelio, kaip vieni kitus gražiuoju įtikinti, svariais argumentais nugalėti, pasikliauti tautiečio sąžine ir gerais norais, pasitikėti jo lietuviška ištikimybe ir sutikti, kad pati didžiausia tragedija dar nekyla vien dėl to, kad ne visi visais klausimais galim vienodai manyti ir jausti.

Bendrauti reikia ir nereikia

Nelaimės gemalas, man rodos, jau glūdėjo pačiame mūsų problemos išeities taške.

Maždaug visi principu sutiko ir sutinka, kad, tariant Clevelando konferencijos pasisakymo žodžiais, "savo dvasiniam, kultūriniam bei tautiniam tapatumui su savo tauta išlaikyti laisvieji lietuviai privalo ko glaudžiau bendrauti su Lietuva". Bet kai tik bendravimo plyšiai truputį praplatėjo, kai atsirado sąlygų su Lietuva bendrauti viešai, oficialiai ir daugiau mažiau saugiai, tai mus apėmė nerimas ir įtarimas, kad toks bendravimas nieko doro negalės duoti, o tik gresia didžiuliais pavojais ir laisvųjų lietuvių demoralizavimu.

Ir tada prasidėjo labai keistas "kelias atgal". Laisvės kovos metai buvo paskelbti, ko stipriausiai pabrėžiama, kad reikia kovoti už lietuviybės išlaikymą išeivijoje ir už Lietuvos išlaisvinimą. Bet užuot "ko glaudžiau bendrauti su Lietuva", pirmiausia ieškoma priežasčių ir argumentų įtikinti, kur ir kaip negalima bendrauti, kodėl nereikia bendrauti, pagaliau, kad būtų daug "idealiu" visai išvengti bet kokio bendravimo, nes Lietuva tebėra okupuota, ruso akyse aneksuota ir su ja ryšių palaikymas mus gali tik greit nuvesti į ankesijos pripažinimą ir išlaisvinimo kovos išdavimą.

Taigi, praktiškai mes pradėjome "bendravimą" iš neigiamos pusės, iš negatyvinės pozicijos. Principe reikia bendrauti. Tai yra prieštaravimų kupinos tezės, kurios nieko aiškiau negali išspręsti, ir tai negatyvinė pozicija, kuri vien jausmologiškai nėra nei įkvepianti, nei kūrybiška, nei politiškai tiksli. Ji tik be reikalo kitai pusei pigiai duoda progą veidmainiškai vėgroti: na, matot, mes ieškom ryšių ir norim arčiau bendrauti su užsienio lietuviais, bet jų vadai nenori, gąsdina savuosius, grąsina, draudžia, jie bijo...

Privačiai galima, praktiškai negalima

Deja, tokių negatyvinių elementų ir prieštaravimų turėjo ir Clevelando konferencijos nutarimų tezės.

Jos nebuvo tinkamai paruoštos, išmąstytos ir todėl gyvenimiškai nepritaikintos ir maždaug nieko nesutvarkiusios. Gal net galima būtų sakyti, kad jos beveik tik pagilino mūsų tarpusavio rietenas ir davė progos daugybei grubių diskusijų spaudoje, dar daugiau piktybės draugijų ir privatinuose santykiuose. Visuomeniniame gyvenime sveikėjimo ir pagydomo ženklų menkai pastebėta, bet tautinių santykių gadinimo ir žaizdų pagilino -- tikrai. Suprantu, kad nesinorėtų daugeliui su tuo sutikti, labai nesmagu tai pripažinti, nes mes kone visi mėgstame arba nesmagius dalykus užglostyti, arba rėksmu savo oponentus "įtikinti". Tačiau tie du metodai gal nėra patys iš geriausių...

Štai Clevelando konferencija, pabrėžusi ko glaudžiausio laisvųjų lietuvių bendravimo su Lietuva reikalingumą, galutinėje išvadoje ji labai susiaurina ir apriboja: -- "Tautinė drausmė reikalauja, kad tol, kol Sovietų Rusija Lietuvą laikys okupuota ir pavergtą Sovietų Sąjungos dalimi, laisvieji lietuviai ribotąsi privačiu bendravimu". O kitu rezoliucijos dėsniu čia pat nukerta ir to siauro privataus bendravimo plyšį, pareikšdama: -- "Laisvųjų lietuvių bendravimas su vadinamos "LTSR" pareigūnais, įstaigomis ar organizacijomis būtų tolygus Lietuvos Respublikos tęstinumo ir Lietuvos įjungimo į Sovietų Rusiją nepripažinimo atsisakymui"...

Ypač nenusisekės mintimi ir stiliumi yra antrojo dėsniu, turbūt, nerūpestingas ir per skubotas formulavimas, kuris paneigia pirmojo dėsniu kad ir siaurutėlį "leidimą" bendrauti su Lietuva. Argi kiekvienas, kuris pastaraisiais laikais nuvyko Lietuvon giminių aplankyti ar šiaip sau "po Vilnių pasidairyti", tuo pačiu jau paneigė Lietuvos Respublikos tęstinumą ir pripažino Lietuvos įjungimą į Sovietų

Rusiją? Išskyrus išeivijos lietuvių komunistų turistų vieną kitą padžiūgavimą dėl sovietinės Lietuvos dabartinės būties, jokių naujų "pripažinimų" nebuvo girdėti. Pagaliau, ir privatiškiausiais tikslais vykstant į Lietuvą pabendrauti su jos žeme ir žmonėmis, yra neišvengiamas bendravimas ne tik su LTSR, bet ir su SSSR pareigūnais ir įstaigomis, gaunant vizas ir sutvarkant kitus kelionės reikalus.

Taigi, nuosekliai galvojant būtų reikėję sakyti, kad joks viešas bendravimas su Lietuva yra neleistinas, nes jis neišvengiamas be bendravimo su LTSR ir okupanto pareigūnais bei įstaigomis, kas reikėtų, jog per tai bus paneigtas Lietuvos Respublikos tęstinumas ir pripažintas Lietuvos įjungimas į Sovietų Rusiją...

Partijų saviveikla ir jos padariniai

Kaip šitaip galvojama, tai suprantama, kad tokios paprastos ir net techniškai trivialios problemos V. Vaitiekūno brošiūroje pasidaro labai svarbios ir principinės. Kad tik nebūtų pažeisti teisiniai Lietuvos titulai ir turtai, koku nors būdu, santykiuojant su Lietuva ir jos žmonėmis! -- graudena jis per puslapių puslapius, vis surasdamas ženklų bei įtarimų, kad užsienio lietuviai jau vis daugiau atsisaką Lietuvos nepriklausomybės principo ir silpnina jos teisinius argumentus kovoje už Nepriklausomybės atstatymą.

Tiesa, kokio nors naujo ir realaus sustiprėjimo šioje srityje nematėm, bet taip pat patriotinėje išeivijos visuomenėje dar nematome ir teisinių mūsų ginklų arsenalo paneigimų. Man dar neteko girdėti naujų rimtesnių balsų bei pareiškimų, kad teisės vaidmuo neturėtų jokios reikšmės Lietuvos nepriklausomybei atstatyti ar kad tektų nebepaisyti Lietuvos Respublikos tęstinumo principo.

Priešingai, tas Lietuvos Respublikos tęstinumo išlaikymas mums daugeliui kaip tik labai rūpėjo, ir dėl toėjo grubi kova jau ilgiau kaip du dešimtmečiai. Dalis politinių pabėgėlių buvome už tai, kad Lietuvos Respublikos valstybinis tęstinumas visomis įmanomomis priemonėmis turėtų būti išlaikytas, remiant Respublikos diplomatines pasiuntinybes ir Lietuvos Diplomatines Tarnybas sąrangą užsienyje, kaip lygiai ir nepriklausomosios Lietuvos legalios vyriausybės galvos patvarkymus naujos nepaprastos būklės laikotarpiu.

Tačiau kai kurių dešiniųjų ir kairiųjų partijų išbėgė ar kitaip užsieny susiradę veikėjai ypač pirmuoju pokariniu laikotarpiu piestu stojosi prieš tęstinumo palaikymą, berods, galvėdami, kad tai dabar bus geriausia proga įvykdyti revoliuciją Lietuvos santvarkai pakeisti. O reikalasėjo ne apie režimo pakeitimą, bet buvo teisinio Lietuvos tęstinumo likimo klausimas. Partijų politikai naiviai galvojo, kad jiems atsidūrus karo pabėgėlių DP stovyklose ir turint "teisinį DP statusą", yra galima sudaryti Lietuvos egzilinę vyriausybę, įsteigti seimą ir "blogą" konstituciją pakeisti "geresne", ir kad tokia saviveikla užsienio valstybėms imponuos ir bus jų pripažinta.

Taip nebuvo ir negalėjo būti. Tik savo tarpe turėjome laimėtojus ir pralaimėtojus, o rezultate daugiausiai pralaimėjo Lietuvos Respublikos tęstinumo išlaikymas.

Nušlavus, pradėt nuo pradžios

Clevelando veiksmų konferencijos pasisakymai ir V. Vaitiekūno išvedžiojimai tęstinumo klausimu mane, kaip ir daugelį, galėtų tik žavėti. Deja, jie labai pavėluoti. Kaip tik V. Vaitiekūnas ir jo fronto bičiuliai buvo labai narsūs pirmuoju pokariniu dešimtmečiu kovoje prieš Lietuvos valstybinio tęstinumo principo išlaikymą, kurį jie nuolat painiojo ir sutapatino su "diktatūrinio ir totalistinio režimo" tęstinumu.

Vadinamieji "Kybartų aktai", pagal kuriuos pasukutinis Lietuvos Respublikos prezidentas A. Smetona buvo paskyręs naują ministrą pirmininką S. Lazoraitį, kairiųjų ir dešiniųjų partijų bei jų "užsienio delegatūrų" buvo šiurkščiai atmesti ir vėliau atvejų atvejais išjuokiami. Net administracinis Lie-

tuvos vyriausybės užsienių reikalų ministro patvarkymas, skiriantis užsienyje veikiančios Lietuvos Diplomatines Tarnybos šefą, ilgai buvo ginčijamas, maitojamas ir net svetimiems skundžiamas, kaip neturintis galios, ir išeivių "tautos" pritarimo.

"Kybartų aktų" ir Diplomatijos šefo institucijos pilnas pripažinimas ir įgyvendinimas iš mūsų pusės, aišku, nebūtų pašalinęs sovietinės okupacijos, bet Lietuvos Respublikos valstybinio tęstinumo principui būtų buvęs didžiai naudingas tiek politinei išeivijos sanacijai, tiek ir santykiuose su tomis valstybėmis, kurios nepripažino Lietuvos aneksijos Rusijai. Keista šiandien klausyti, kad po to, kai patys sugriovėm kai kuriuos reikšmingus teisinius aktus mūsų byloje, dabar vėl esame raginami kruopščiai saugoti Respublikos tęstinumo principą. O saugoti jį reikėjo nuo daug anksčiau, visą laiką ir visomis priemonėmis.

Kai daug kas savo rankomis sugriauta, tai šiandien V. Vaitiekūnas pasireiškia, kaip radikaliausias. Savo brošiūroje jis primygtinai siūlo vėl pradėti nuo pačios pradžios: -- nuo Vasario 16 Akto atstatymo...

Licenzijuotą lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice
COSMOS PARCEL EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

Priimami užsakymai automobilių, šaldytuvų, televizijos aparatų ir t.t.

KREIPKITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

KALĖDINIAI SIUNTINIAI 1968

Artėjančių Kalėdų švenčių proga, siūlome tris specialiai sudarytus siuntinius iš tokių dalykų, kurie labiausiai yra reikalingi ir būtų naudingi Jūsų giminiams.

MISRUS KALĖDINIS 1968.

Vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztukas, itališkas vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis, 3½ jardo vilnonės angliškos medžiagos vyriškam kostiumui, 3 jardai labai gražios medžiagos moteriškam kostiumėliui, vilnonė medžiaga sijonui, puikūs vyriški nailoniniai marškiniai, arba nailoninė bliuskutė, 1 dėžė šokoladinių saldainių, 20 angliškų geriausios rūšies cigarečių. \$90.00.

MOTERIŠKAS KALĖDINIS 1968.

Komplektas moteriškų labai gražių nailoninių apatinių rūbų (labai ten reikalingi ir naudingi), gėlė arba su ornamentais vilnonė skarelė, 3 jardai creplene medžiagos moteriškam kostiumui, gražus moteriškas megztukas, 3 jardai vilnonės medžiagos paltui, 2½ jardo vilnonės medžiagos suknelei. \$90.00.

MAISTO SIUNTINYS 1968.

½ sv. arbatos, 1 sv. kakavos, 6 sv. geriausios rūšies baltų miltų, 2 sv. ryžių, ½ sv. pipirų, ½ sv. lapelių, ½ sv. geriamo šokolado, 1 dėž. Nescafes, 3 sv. geriausios rūšies kiaušinių taukų, 1 sv. šokoladinių saldainių. \$30.00

Taip pat į bet kurį siuntinį galima dadėti žemiau išvardinti dalykai visad naudingi ir laukiami Lietuvoje:

Vilnonė skarelė \$4.00, nailoniniai lietpalčiai \$10.00, vyriški arba moteriški megztukai \$12.00, nailoniniai marškiniai \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės \$2.00, labai geras parkeris firmos "Parker" \$7.00, šveicariški laikrodžiai \$30.00.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos siuntėjas pats sudaro iš mūsų kainoraščio ir taip pat, persiunčiame Jūsų pačių sudarytus siuntinius. Mūsų sąskaitos duoda Jums teisę gauti Income Tax sumažinimą.

BALTIC STORES LTD.,
121 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND.
TELEF. SHO 8731.

PLANINGAS TAUPYMAS

**MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!**

4¾%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

5%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5¼%

Mokamas už vieno metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PAŠNEKESYS APIE DRAMOS TEATRĄ

Padėkos dienos savaitę gali Chicago pradeda mas lietuvių išeivių dramos teatro festivalis. Kiek iki šiol žinoma, festivaly dalyvaus ir dėl "lauro" varžysiskeli mūsų dramos vaidintojų sambūriai. Festivalio sumanytojas bei organizatorius -- dabartinis Kultūros fondo pirmininkas dramaturgas Anatolijus Kairys.

Dramos teatro festivalis, turint prieš akis itin sunkias teatrinio darbo sąlygas, turėtų būti reikšmingas ir prasmingas įvykis. Jo pasiekimą lems du veiksniai: Chicago lietuviai, festivaliui parodydami mažesnę ar didesnę dėmesį, ir teatrinis pajėgumas tų dramos sambūrių, kurie ryžosi festivaly dalyvauti.

Buvo eilė metų, nubėgusių į netolimą praeitį kada Amerikos lietuvių dramos teatras turėjo pagrindo nors kurį laiką klestėti. Atvyko išikraštą nemenkas būrys talentingų ir prityrusių aktorių, greta jų buvo ir kitų teatrinio meno žmonių. Reikėjo tik sutelkti juos į vieną vietą, reikėjo dramos teatrą suorganizuoti. Atsimenam, buvo

STASYS SANTVARAS

šauksmų, buvo apeliacijų, taikomų stipriosioms šio krašto lietuvių organizacijoms, bet, deja, niekas "piršto nepajudino", o šiandien jau ir mūsų dramos teatro žmonės žengia į rudeni, kur nėra nei šilimos, nei ryžto aukotis, nei kūrybinio entuziazmo. Vargu būtų prasmės ir diskutuoti -- ši "olimpinė žaidima" mes begėdiškai pralošėm...

Rež. Dalila Mackialienė

Šiomet organizuojamas lietuvių dramos teatro festivalis Chicago yra dar viena "žūti

ar būti" pastanga, dar vienas bandymas išvesti į rungtynes, nors senos meno mylėtojus, įkvėpti jiems naujų poliškų dvasios, kad žiburs visai neužgestų. Mano išmanymu, tai labai sveltintina pastanga ir labai pagirtinas bandymas.

Visuomenė didelių ir graudžių abejonių man nekelia: kai pajaučia, kad reikalas rimtas ir remtinas -- ji visuomet atsiliepia ir sales pripildo. Drīstu spėti, kad ir dramos teatro festivalis Chicago žiūrovų nepristigs. Žmonės ateis, su atsidėjimu vaidinimus žiūrės, kai kuo bus patenkinti, o kai kuogal ir nusivils. Tačiau jau dabar jie turėtų štai ką žinoti: tai neprofesinių dramos teatrų festivalis, tai scenos meno mylėtojų sąskrydis! Jei profesionalų spektakliai nekiekvienam atveju būna tobuli, tai spragos tiesiog neišvengiamos mėgėjų vaidinimuose. Iš anksto linkėtina kad festivalio paradas išsilaikytų tame statymo ir vaidybos lygy, kurio Amerikoje mūsų scenos mylėtojai pasiekė.

Kai žmogus neturi Galupo opinijos tyrinėtojų, iš karto patenki į netikro spėjimo būklę. Mano išpūdis tokis: dramos teatro festivaly dalyvauja ne visipajėgesnieji mūsų dramos sambūriai. Tai kodėl vieni dalyvauja, o kiti tam festivaliui nugaras atsuko? Viena ar kita ausim nugaras aiškinimai yra arba žmogiškai išdidūs, arba taip pat nepajėgia nusišalti ir žmoniškos silpnybės. Beveik aišku, kad vieni nedalyvauja dėl to, jog neturi nieko nauja parodyti; kiti susilaikė, nes iš anksto pabūgo, kad jiems gali nei vienas lauro lapas nenukristi: dar kiti kandžiai kritikuoja festivalio idėją, nerasdami joje nei reikšmės, nei prasmės...

Atsargumas, tiesa, gėdos nedaro, bet ir susilaikymas, atskilimas nuo bendro bandymo pajudėti, taip pat ne kiekvienam atveju yra dorybė. Todėl ypač sveikintini

D. Mackialienės statyta Los Angeles scenoje J. Gliados drama Čiurlionis. Nuotraukoje iš kairės aktorai Juozas Pupius, Vytautas Vidugiris, Ema Dovydaitytė ir Vincas Dovydas.

L. Kanto nuotrauka

tie dramos sambūriai, kurie festivaly dalyvaus, kurių dėka nors Chicago lietuviai turės progos pažvelgti į tą plokštikalni ar aukštumą, kurioj dabar stovi mūsų išivinis dramos teatras.

Pašnekesys apie dramos teatrą nebuvo iš anksto planuojamas. Galima sakyti, jis yra literatūrinis kelionių atradimas, kaip senų draugų ir pažįstamų lankymas, kaip jų sutikimas po keiliolikos nesimatymo metų. Ir nusipelno jis viešo išpažinimo, nes to pašnekesio partnerė nuplieskė jį vidine šilima, akivaizdžiu ryžtu dirbti teatrinį darbą, pagaliau, savo tikėjimu, kad ir be mėgėjinio dramos teatro mūsų dangus nebebus toks mėlynas...

Pašnekesio dalyvė ir įkvėpėja -- Dalila Mackialienė, Los Angeles lietuvių dramos vaidintojų režisierė, ne kartą spaudoj už teatrinis darbus pagirta, paglostyta, o kai kada ir pabarta. Mane stipriai jaudino faktas, kad ji, savo nuomonės reikšdama, nei apie vieną žmogų nepasakė nei vieno kandaus žodžio. Ir man beliko tik išpūdi susidaryti, kad pati p. Dalila pulkiai pažįsta seną tiesą: "tik tas neklysta, kuris nieko nedirba"...

Atvirai ir nuoširdžiai, ne be išgyvenimo, ji pasakojo man apie nelengvas darbo sąlygas, apie savo sėkmes ir nepasiekimus, apie teatrinis darbus, kurie daugiausia ją žavi ir užburia.

-- Nemėgstu kopijuoti, nemėgstu matytų veikalių statyti, -- prasita-

rė Dalila Mackialienė, -- nes tada man atrodė, kad aš esu bejėgė, nepajėgianti nieko sava atlaisti.

Žinoma, ji statanti išgarsintus ir išbandytus dramos veikalus, ji suprantanti, kad ir šie statymai gali būti savaimingi ir kitokiom varsom sužvilgti, bet ją traukia ieškojimai, traukia atradimai, o kartais ir nusivylimai...

Nors truputį pažindamas teatrinio darbo rutiną, pasiklausęs tokių išpažinimų, negalėtum tarti, kad D. Mackialienė neturi drąsos bei pasitikėjimo savim ir savo vaidintojais, kad jai stinga energijos ir tikėjimo kūrybine ugnim. Gal nebus per toli į pagyras nušokta, jei pasakysiu, kad tik tokių tikinčių asmenų dėka lietuvių dramos teatras Amerikoje dar vis rodo gyvastingumo ženklų, dar vis nesiduoda paguldomas į grabą.

Kai atsirėmėm į dramos teatro festivalį Chicago, patyriau, kad rengiasi į jį keliauti ir nuošaliausios vietovės -- Los Angeles -- lietuviai vaidintojai, D. Mackialienės vadovaujami. Ir jau tada, prieš mėnesį laiko jie buvo įkibę į pasiruošimo darbus atbėgančiai kelionei: vaidintojai rinkosi į repeticijas, buvo daromos dekoracijos ir siūdinami drabužiai. Nesunku įsivaizduoti, kad šiandien losangeliečiai, drauge su savo režisierė D. Mackialiene, jau gyvena premjeros nuotai- kom, kuri bus vaidinama Chicago, festivalio metu, gruodžio 1 d. 2 val. po pietų (Jaunimo Centre).

Siek tiek susipažinęs su p. Dalilos pažiūrom apie dramos teatro darbą, perdaug nenustebau kad festivaliui jiparinko dar niekur nevaidintą Anat. Kairio veiklą "Šviesa, kuri užsidegė". Tai darbas, tai pastanga, kurias režisierė mėgsta, kuriom, lyg smilkalais, pati svaiginasi ir trokšta kitus apsvaiginti.

D. Mackialienė apie Anat. Kairio "Šviesą, kuri užsidegė" taip kalbėjo:

-- Mane patraukė veikalo idėja. Idėja, įvilktą į savotiškai keistą drabužį. Idomu. Nekasdieniška. Šiurpu.

Lietuviui žiūrovui, mačiusiam naujoviškų statymų amerikiečių scenose, šis Kairio veiklas nebūsimi staigmena. Didžiausias p. Dalilos rūpestis esąs, taikoma forma ir kaip mestą veiklą įkelsim į sceną. Veikėjų nesą daug, dekoracijos visiems trims veiksmams vis tos pačios, bet esą kitų problemų, kurios veikalo statytojai esančios ne tik medžiaga fantazijai, bet ir sunkūs uždaviniai.

-- Bet... jau apsisprendėm, -- pridūrė D. Mackialienė, tai įtempsim jėgas, viską darysim, kad Šviesa užsidegtų, ir festivaly tikrai dalyvausim.

Žinoma, aklas atsitiktinumas, bet ir manto su šiuo premijuotu, bet dar nespausdintu Anat. Kairio veikalu susipažinti. Toji aplinkybė mano dialogą su p. Dalila gerokai lengvino. Vienoj kitoj pokalbio vietoj aš bandžiau būti skeptiškas, bet ji laikėsi atkakliai ir savo įsitikinimuose išsilaikė nesvirduliuo. Ir tai buvo puiku! Joks režisierius veikalo neišveiks, jeigu jis netikės jo dorybėm.

Mano nuomonė apie šį Anat. Kairio darbą atspausdinta leidiny, kuris ilgesnį laiką buvo kažkur ištrigęs ir tik šiom dienom viešumoje pasirodė (Lietuvių Literatūra Svetur, [Laisvų Fondo leidinys, 1968 m.]). Čia nėra reikalo ištisai tos nuomonės kartoti. Atbėgančiam dramos teatro festivaliui gal pravers tik viena kita mintis (žinoma, nepretenduojanti į neklaidingumą) kuri gal truputį papildys ir D. Mackialienės nuomonės apie jos statomą tragediją.

(Nukelta į 6 psl.)

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Seniausia firma JAV oficialiai autorizuota
V O Vneshposyltorgo priimti

DOVANŲ SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ IR USSR IŠ ANKSTO APMOKANT MUITĄ.

Mūsų prityrusių tarnautojų štabas garantuoja klientams:

TIKSLŲ IR NEKLADINGĄ PATARNAVIMĄ.

GREITĄ IR SAVO LAIKU SIUNTINIŲ

IŠSIUNTIMĄ.

VISI SIUNTINIAI APDRAUDŽIAMSI PAGAL

VISĄ SIUNTINIO VERTE.

ISRŪPINAME GAVĖJO PARAŠĄ APIE

SIUNTINIO GAVIMĄ.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

yra autorizuota firmos PODAROGIFTS, INC. priimti dovanų užsakymus Sovietų gamybos prekėms ir piniginiams certificatams.

UŽSAKYMAI PAGAL PASIRINKIMĄ.

ISITIKINKITE PATYS!

Aplankykite bet kurį mūsų skyrių JAV didesniuose miestuose, kur klientų patogumui yra didelis prekių pasirinkimas.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 WALNUT STREET

PHILADELPHIA, PA. 19106. Tel. (215) 925-3455

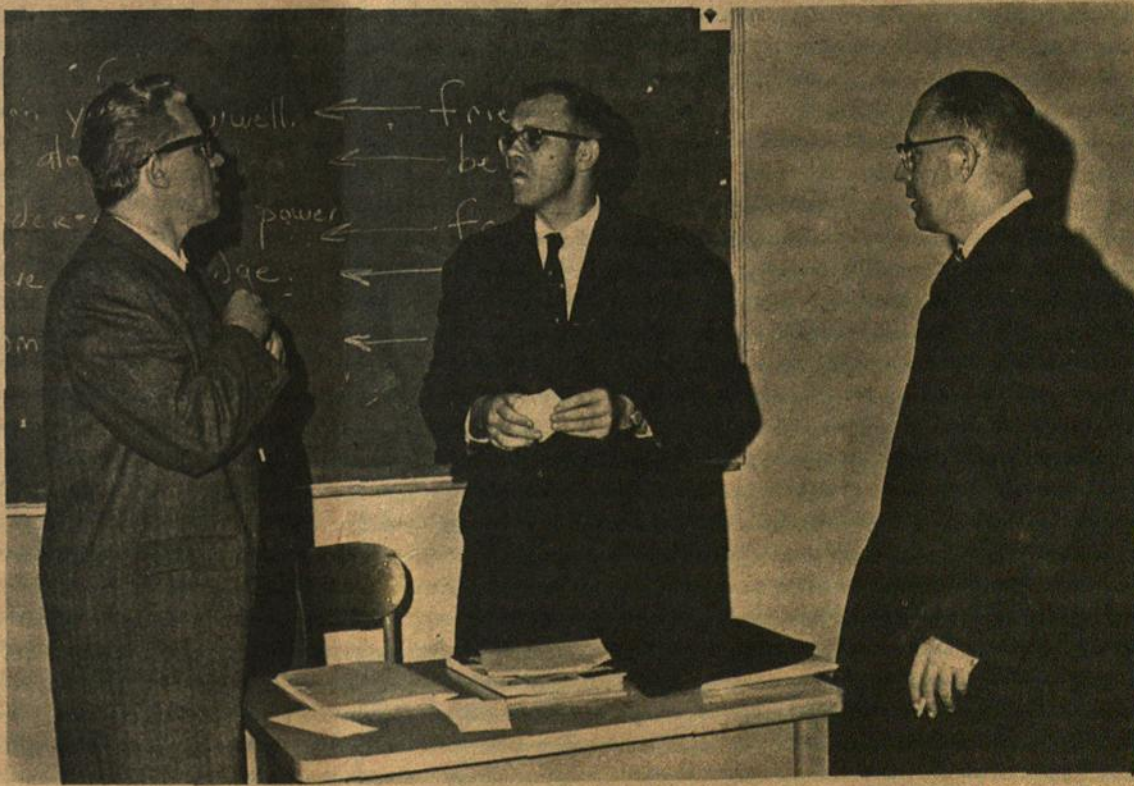
S K Y R I A I:

PHILADELPHIA, Pa. 19123, 1013 N. Marshall St., WA 5-8878
BALTIMORE, Md. 21224, 3206 Eastern Avenue, DI 2-2374
SO. BOSTON, Mass. 02127, 390 West Broadway, AN 8-8764
CHICAGO, Ill. 60632, 4102 Archer Avenue, FR 6-6399
CHICAGO, Ill. 60622, 2242 W. Chicago Ave., BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 44119, 787 E. 185th Street, 486-1826
DETROIT, Mich. 48210, 6460 Michigan Ave., TA 5-7560
ELIZABETH, N. J. 07206, 956 Elizabeth Avenue, 354-7608
HAMTRAMCK, Mich. 48212, 11415 Jos. Campau Av., 365-6350
KANSAS CITY, Kan. 66102, 18 So. Bethany, AT 1-1757
LOS ANGELES, Cal. 90026, 2841 Sunset Blvd., 382-1568
MIAMI, Florida 33138, 6405 Biscayne Blvd., FR 9-8712
MINNEAPOLIS, Minn. 55414, 217 E. Hennepin Av., FE 2-4908
NEW BRITAIN, Conn. 06052, 97 Shuttle Meadow, 224-0829
OMAHA, Nebr. 68107, 5524 So. 32nd Street, 731-8577
PARMA, OHIO 44134, 5432 State Road, 749-3033
PITTSBURGH, Pa. 15222, 246 Third Avenue, GR 1-3712
ROCHESTER, N. Y. 14621, 683 Hudson Avenue, BA 5-5923
NEW YORK, N. Y. 10003, 101 First Avenue, OR 4-3930
SAN FRANCISCO, Cal. 94122, 1236 -- 9th Ave., LO 4-7981
SEATTLE, Wash. 98103, 1512 N. 39th Street, ME 3-1853
SOUTH RIVER, N. J. 08882, 168 Whitehead Ave., 257-2113
SPRINGFIELD, Mass. 01103, 1840 Main Street, 736-9636,
RE 4-8354
WORCESTER, Mass. 01604, 82 Harrison Street, 798-3347
TRENTON, N. J. 08611, 730 Liberty Street LY 9-9162
VINELAND, N. J. 08360, Parish Hall, West Landis Ave.,
691-8423

CENTRINĖ ISTAIGA:

NEW YORK, N. Y. 10003

220 PARK AVENUE SOUTH. Tel. (212) 982-8410

Pirmojo lietuvių teatro festivalio rengimo komiteto nariai diskutuoja. Iš kairės: pirm. A. Kairys, meno reikalų vadovas J. Daugvila ir spaudos reikalams vadovas J. Šiajus, Petro Maletos nuotrauka

PAŠNEKESYS APIE TEATRĄ...

(Atkelta iš 5 psl.)

Ant. Kairio "Šviesa, kuri užsidegė", yra atmosferinis veiklas, parašytas atsiremęs į naujosios Vakarų dramaturgijos pavyzdžius, kur moderni scenos technika gali būti nemaža lemiantis veiksnys veikalo statyme. Savaimingas jis yra savo užmanymu, kompozicija bei personажais, idomus fantastine ekspozicija ir originaliu konfliktu sukryžiuavimu. Tačiau tik režisieriaus darbas ir aktorių vaidybinė teisybė galės atskleisti "Šviesos, kuri užsidegė" teigiamuosius bruožus ir sušvelninti pasitaikantį jos duobėtumą.

Vadinasi, medžiaga spektakliui apčiuopiama tik reikia nemenkų jėgų spektakliui iš jos sukurti. Tą savo nuomonę "atvėriau" ir Dalilai Mackialienei, bet, jei mano išpūdis teisingas, tuo ją paskatinau dirbti, bet ne rezignuoti. Tad man ir belieka tik vienas šūkis: sėkmės jai ir jos vaidintojams!

Lietuvių dramos teatro festivalis, rengiamas Chicagoje lapkričio 27 - gruodžio 1 d. (jis ir baigiamas D. Mackalienės statomu veikalu), kaip visi regime, jau skardenašis mūsų palangėse. Tegu jis atneša nors vieną kitą pragiedrulių į gėstančių lietuvių išeivių teatrinių gyvenimų! Tegu jis būna paguoda Anatolijui Kairiui ir jo bendradarbiams, kurie teatrinio darbo erdvę dar sykių ryžosi pajudinti žemę! Ir, svarbiausia, varžybų laimėtojams ir pralaimėtojams tegu jis būna ta pati dvasinė atgaiva ir stiprybė!

KĄ KIEKVIENAS TURI ŽINOTI APIE PROTO LIGŲ GYDYMĄ

KAZYS SRUOGA, Ph.D.

Lietuvių spauda Amerikoje nemažai rašo apie žmogaus kūno ligas. Kai kurie laikraščiai net turi tam reikalui specialius nuolatinis skyrius. Proto ligomis spauda mažai tesidomi (tik Dirva ir Naujienos dažniau tais reikalais pasisako). Gali atrodyti, kad proto ligomis JAV lietuviai neserga ar susirgti negali, arba kad tos proto ligos nepavojingos. Tai žalinga klaida. Šiandien, bendrai paėmus, beveik vienas milijonas amerikiečių nuolat lanko privačius psichiatrus ir prašo jų pagalbos. Daugiau kaip pusė milijono Amerikos gyventojų naudoja psichiatrinėmis klinikomis kaip ateinantieji pacientai. Ir per 600.000 Amerikos žmonių gydomi būdami proto ligoninėse. 1945 metais Amerikoje buvo 4000 psichiatrų. Šiandien jau jų yra 22.680.

Bet gal tas neliečia lietuvių?... Tikros statistikos nėra. Niekas tokio mis ligomis nesigiria -- dažniausia slepia. Bent taip būdavo iki šiol. Man tenka dirbti vienoje didelėje proto ligų ligoninėje. Ir deja jau čia teko sutikti ir senosios ir naujosios kartos JAV lietuvių ligonius. Pažymėtina, kad tarp ligonių yra ir naujosios kartos ateivių vaikų, net su akademiniu išsimokslinimu. Teko net sutikti savo kaimynę iš Kauno, kaip ligonę. Ji atrodo gerai, puošniai apsirengusi. Turi jau du JAV išmokslintus sūnus. Paklausta kodėl ji čia "apsistojo", labai ramiai ir beveik įtikinančiais atsakė, kad jos vyras ap-

draudęs jos gyvybę didelė pinigų suma. Tai jis dabar laukias jos mirties. "Viskas būtų gerai" -- ji man sako, "bet kai aš pareinu iš darbo tai mano vyras paleidžia tokius nematomus spindulius į mano širdį, kad kyla tokie skausmai ir tokia baimė, kad gyvenimas nebemielas". Pasiteiravus pas šios ligonės specialistus apie ją -- gavau atsakymą, kad jienčia nuo sunkios skizofrenijos (tai, manoma, yra pati sunkiausia proto liga).

Sutikau ir vieno naujo ateivio dukrą, baigusią kolegijos anglų kalbos specialybės kursą. Graži, išdidžiai puošni, neįstokėjusi. Paklausiau kokiais tikslais ji čia būvoja. "Matai Tamsta, mano motina yra Gedimino ainė-bajorė, o tėvas paprastas kaimietis -- nors ir baigęs Kauno universiteto matematikos fakultetą. Kas iš to -- tikras muzikas. Tokioje šeimoje nesunku prouti prarasti. Štai kodėl aš čia." Jos nustatyta diagnozė: sunki skizofrenija. Buvau sutikęs ir jos tėvą. "Pervargo, per daug dirbo studijuodama -- ir mat kas pasidarė" -- sako tėvas.

Ir dar daug tokių nelaimingų lietuvių teko sutikti.

Šiandien apie protinius susirgimus ir jų gydymą JAV svarbiausia tektų atsiminti du naujus dalykus. Nuo 1955 metų žmonių skaičius patalpinamų į proto ligonines didėja. Padidėjo 4 kartus daugiau negu gyventojų skaičiaus augimas. Tai vienas įsidė-

mėtinasis faktas. Antra įsidėmėtinasis dalykas, kad šiuo laiku proto ligoninėse yra 20% mažiau ligonių negu 1955 metais. Kaipgi paaiškinti šią tauriamą prieštaraimą? Kodėl daugiau ligonių atvyksta į proto ligonines negu pirmiau. Žinoma, gali būti daugiau susirgimų. Bet viena tikra priežastis yra ta, kad gyventojai "nebebijo" eiti į proto ligoninę jei tik yra reikalas. Vis labiau suprantama, kad juo anksčiau prašoma pagalbos tuo sėkmingesnė ta pagalba gali būti. Svarbiausia: tuo trumpesni laiką tenka būti proto ligų ligoninėje. Tai ir yra viena iš priežasčių kodėl dabar ligonių skaičius mažesnis. Jie greičiausiai pagydomi -- teisingiau pasakius pakankamai apgydomi, gali būti atleisti iš ligoninės ir su vaistų pagalba, namuose tęsti gydymą -- laikas nuo laiko pasitar-dami su psichiatru.

Antra priežastis tai nauji proto ligų gydymo būdai ir bendrai nauja pažiūra į proto ligų gydymą. Naujas principas: kiek galima trumpiau ligonį laikyti ligoninėje. Gydymas turi būti labai sutrumpintas. Nebesiekti galutinio 100 procentinio išgydymo ligoninėje. Apgydyti tiek, kad ligonis pats, išėjęs iš ligoninės galėtų gydytis. Ypačiai populiarius ir vis labiau populiarėjus proto ligų gydymas: grupinė terapija. Gydomas ne vienas, bet visa grupė panašių ligonių. Čia yra du svarbūs ir nauji "pliusai". Nebereikia tiek daug psichiatrų, nebereikia kiekvienam ligoniui atskiro psichiatro. Juk ligonių yra tiek daug, o psichiatrų palyginti vis dar per mažai. Bet svarbiausias grupinės terapijos plusas yra tas, kad ligonis iš karto geriau pasijaučia būdamas ne vienas, o grupėje. Jis pamato, kad jis nėra beviltiškas. Mato, kad ir daug daugiau yra tokių pat, su tokiomis pat problemomis, kurias patys ligonys aptaria ir bando spręsti. Žinoma, toks grupinis gydymas yra sudėtingas dalykas. Reikia gero specialisto jam vadovauti. Bet rezultatai bent kol kas labai daug žadantys. Žinoma, yra dar daug kitų naujų gydymo būdų. Bendras visų bruožas: trumpiau ir greičiau.

WANTED AT ONCE
1ST CLASS SKILLED
TURRET LATHE OPERATORS
Must have job shop experience able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance.
NIGHT SHIFT
also
TRAINEES
Steady work for qualified help.
BLUE CHIP MFG.
12053 Levan Rd., Livonia, Mich.
(114-116)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
MODEL MAKERS
Must be able to set up work from Blue Prints and Close Tolerance. Long range program. Steady work for qualified men. Fringe benefits.
AMERICAN MODEL & PATTERN INC.
22926 Industrial Drive West
St. Clair Shores, Mich.
313-778-5450
(114-116)

Vyriausias skautų vadovas v.s. Antanas Saulaitis, dalyvavęs Los Angeles lietuvių skautų šventėje lapkričio 3 d., minint 50 metų skautų jubiliejų, sveikina skautes, davusias įžodį. L. Kanto nuotrauka

'Vakarų Aidai' Los Angeles scenoje

Lapkričio mėn. 9 d. Los Angeles Balso skyriaus vakaro programą išpildė jaunas, bet gabus ansamblis "Vakarų Aidai". Pirmoje vakaro dalyje buvo išpildyta net 3 visiškai naujos O. Metrikienės sukurtos ir dar niekur negirdėtos dainos: Pr. Lemberto "Dainos, muzika ir gėlės", A. Metrikio "Gamta numylėto", B. Brazdžionio "Pergalė". Visa šio vakaro programa sudaryta iš naujų arba labai mažai žinomų, bet labai gražių dainų, kas suteikė daug malonumo, nes visiems jau nusibodotos pačios dainos dainuojamos visų ir visur. Už tai reikia dėkoti ansamblio muzikinės dalies vadovei O. Metrikienei.

Moterų grupė: R. Aukštkalnytė, J. Čekanauskienė, B. Dabšienė, K. Dambrauskaitė, I. Mažeikaitė, A. Narkevičiūtė, O. Orlovaitė, J. Radvenienė, I. Tumienė ir O. Deveikienė, labai gražiai susidainavusios padainavo: "Aidais gražių dainelių" F. Mendelssohn, "Berzelis", V. Baumilas. Kartu su vyrų grupe sudainavo: "Gamta numylėto" ir "Pergalė". Labai idomu, kad muz. O. Metrikienė lietuviškų dainų kūryba susidomėjo tik 1962 metais, bet jau turi gana didelį repertuarą sudariusi. Baigėrašyti ir naują linksmą operetę, pagal A. Metrikio libretą.

Daug dainų ir solo atlikta: R. Aukštkalnytė "Tulpės", K. Dambrauskaitė -- "Aguonėlės", B. Dabšienė "Sodnė žydinčių gėlių". Duetu B. Dabšienė ir R. Aukštkalnytė labai švelniai ir nostalgiskai sudainavo "Žvaigždė mano". I. Mažeikaitė "Visur tyla" ir "Gyvenimo aidai". A. Polikaitis: "Aukso dienos". Iš visų savo gražių balsu, išbaigtu dainavimu ir gražia vaidyba išsiskyrė B. Dabšienė.

Antroje vakaro dalyje buvo duotos ištraukos iš Smetanos operos "Paradojoji nuotaka". Dainavo K. Dambrauskaitė ir K. Dargis. Daug autentiškumo pridavė visam pastatymui, tikri čekų tautiniai rūbai. Šokių sparuosė I. Tumienė. Šoko: B. Pinkutė, R. Narkevičiūtė, B. Safrončkaitė, A. Iwanykaitė, K. Domkus, R. Gurčinas, S. Pin-kus, P. Skabara.

Iš viso šio vakaro pastatyme buvo galima jausti profesinės režisieriaus A. Žemaitaičio įtaką. Pirmą kartą visas

ansamblis veikė labai preciziškai, sujungdamas, moterų, vyrų grupes, dainas ir judesius. Stebint visą pastatymą buvo matyti, kad jau atskratėm mėgėjiškumo ir artinamės daugiau prie profesinio lygio. Ypatingai pirmoje vakaro dalyje, kurie buvopati įdomiausia, bet režisieriui sunkiausia, buvo jaučiama Hollywoodo įtaka. Los Angeles lietuviams tikra palaima turėti savo tarpe A. Žemaitaitį, kuris mėgsta savo pasirinktą, kad ir nepagrindinį, dramos darbą. Dekoracijas, kurios buvo naujos, neperkrautos, moderniškos, bet visvien lietuviškos, padarė: A. Žemaitaitis, A. Žaliūnas, R. Motiejūnaitė.

Publika yra dėkinga visiems vadovams ir ansamblio dalyviams, kurie paaukojo daug savo brangaus laiko repetici-joms, išlaidų kostiumams, kad galėtų mums duoti tikrai žavingą muzikos vakarą. Linkėtina, kad jie ir toliau dirbtų ir nepavargtų, nes visi gabūs, sumanūs ir jauni.

V. Irl.

PRANO LEMBERTO MIRTIES METINĖS

Praėjusį rudenį Santa Monikoje, Kalifornijoje, mirusio veiklaus visuomenininko ir poeto Prano Lemberto mirties metinės bus paminėtos Los Angeles šv. Kazimiero bažnyčioje pamaldomis sekmadienį, gruodžio 1 d., 12 val. 30 min., o 2 val. šv. Kryžiaus kapinėse bus pašventinta paminklinė kapo lenta. Kviečiami atsilankyti visi velionio draugai ir pažįstami. Patirta, kad ta proga išeis iš spaudos velionio žmonos Monikos Lembertienės, sūnaus Vitalio ir aukotojų pastangomis išleidžiama a. a. Prano Lemberto poezijos rinktinė "Palūžė lapai", kur sutelkti visi Pr. Lemberto spausdinti ir dar nespausdinti eilėraščiai, taip pat jo biografijos bruožai ir ištraukos iš rašinių apie jo kultūrinę bei meninę veiklą.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ -- DOVANAS Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma--skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6363
• LOS ANGELES, CAL. — 159 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 250 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue	381-8997
• ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue	232-2942
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476

METINĖS KULTūros PREMIJOS ĮTEIKIMAS

Šį šeštadienį, lapkričio 23 d. Holiday Inn, Boston Hts. (prie 8 kelio tarp Clevelando ir Akrono) įvyks Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas, kuriame bus įteikta metinė kultūrinė premija. Be to, bus dr. K. Vyšniausko paskaita, meninė dalis, išpildyta Vitalio Žukausko ir vakarienė — pasilinksminimas.

Pradžią 6:30 v. v.

RUDENS ŠVENTĖ

Pirmoji Clevelando parapija šį sekmadienį, lapkričio 24, rengia metinę Rudens Šventę-Festivalį. Laimėtojų laukia 100 kalakutų ir 15 šimtų grynais, kartu su kitomis dovanomis, vaišėmis bei žaidimais.

Nuo šios šventės sėkmės ar nesėkmės daug priklauso šios 1895 vasarą suorganizuotos parapijos išsilaikymas. Kas nori kad ji nepranyktų ir bus laisvas, yra kviečiamas su savo šeima užteiti į Šv. Jurgio parapijos salę tarp 3 ir 11 val. vakaro. Šiais metais ypatingai lėtai grįžta laimėjimų bilietai.

• Skautai akademikai ir skautininkės praeitą sekmadienį suruošė gražias išleistuves išvykstantiems į Los Angeles nariams Birutei ir Adolfui Juodikiams. Išleistuvės, kuriose dalyvavo apie 40 asm., įvyko A. ir I. Gedrių namuose. Pobūvis praėjo gražioje skautiškoje nuotaikoje. Priešimui Clevelande skautavimo dienų, p. Juodikiams buvo įteikta Augiaus monografija.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokesčių paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

• Garsusis Obernkirchen vaikų choras koncertuos šį sekmadienį, lapkričio 24 d., 3 v. p. p. Clevelande Music Hall. Koncertą rengia Cleveland Opera Association. Bilietai nuo 3 iki 5 dol. gaunami Cleveland Opera Association, 2816 Euclid Ave., Burrows knygyne, 418 Euclid Ave. ir Higbee's Muzikos Centre, arba galima rezervuoti telefonuojant 579-3774.

SKAUTININKĖS K. KODATIENĖS PARODA

Lapkričio 9-10 dienomis Clevelande, Čiurlionio ansamblio namuose įvyko v. s. Kunigundos Kodatienės tapybos darbų paroda.

Parodą atidarė Skautininkių Draugovės vadovė s. N. Mockuvienė. Pakviesta rašytoja skt. A. Balašaitienė originaliai apžvelgė pačią kūrėją bei kūrybines problemas iš esmės. Atsakymą K. Kodatienė tarė trumpą nuosirdų žodį. Pristatyme dalyvavo gražus būrys svečių.

Parodoje buvo išstatyta 35 paveikslai, kurių 10 pasiliko clevelandiečių rankose. Paveikslą "Miškas dega" burtų keliu laimėjo M. Gailiūsyte.

Visos parodos metu jautėsi nuosirdi ir jauki skautiškų vaišių nuotaika. (am)

• Clevelando vyskupas netrukus paskelbs privalmus parapijos tarybų (komitetų) sudarymo ir veikimo nuostatus. Kadangi klebonas ir taryba sudaro parapijos viršūnę, nuo keletos

TELEVIZIJOS ĮTAKA JAUNIMUI

Nauji laimėjimai iškelia ir naujas gyvenimo problemas. Dvidešimtas amžius gali pasigirti naujais svarbiais išradimais, bet kartu iškyla ir naujos problemos. Vienas iš naujų atradimų yra televizija, kuri jau tiek išpildytina, kad tampa kiekvienoje šeimoje būtinas baldas, prie kurio praeidama daug laiko. Televiziją mėgsta vaikai, jaunuoliai ir senesnieji. Šalia tėvų, mokyklos ir knygos televizija įsiterpia kaip naujas veiksnys, turintis didelės įtakos žmogaus formavimui.

Žymus semantikos mokslo autoritetas S.I. Hayakawa, darydamas pranešimą Amerikos psichologų suvažiavime,

energinių ir socialių lietuvių (ar nelietuvių) gali priklausyti mūsų abiejų parapijų likimas. Netolimo Detroito ir Toronto parapijos čia geras pavyzdys.

Kaip praneša vyskupijos savaitraštis, Clevelando Pasauliečių Konferencija bei Kunigų ir Vienuolių Senatui kviečia visas ir visus, kurie parapijų tarybomis domisi, į studijų vakarą Sheraton-Cleveland viešbutyje (Gold Room) šį sekmadienį, lapkričio 24 dieną. Vakara atidarys 7:30 val. jo pagrindinis kalbėtojas Richard H. Dement, Amerikos Katalikų Tarybos (NC CM) narys; registracija prasideda 6:30.

• Dona Čipkus (Gelgotaitė), atidarė nuosavą namų pardavimo įstaigą, rytinėje Clevelando dalyje: CIPKUS — REALTY, 31601 Vine St., Willowick, Ohio.

Du įstaigos bendradarbiai yra lietuviai, neseniai išlaikę Ohio valstybinius egzaminus ir įsigiję nekilnojamo turto pardavimo leidimus, tai IRENA JOHANSONAS ir STASYS ČIPKUS.

Dona Čipkuvienė mano, kad dar per mažai lietuvių domisi tos rūšies profesija, ypač iš jaunesniųjų. Jei atsirastų suinteresuotų, ji mielai nurodytų, kokių būdu įsigyti šios rūšies leidimą.

• Katalikų labdaros metinis Padėkos šventės programa rūbų vajus pasiuntimui į užsienius vargšams apvilkti prasidės lapkričio 25 d. visose Clevelando diecezijs parapijose.

Vyskupas Clarence C. G. Issenmann ragina visus, kurie gali dovanoti tinkamus dėvėjimui rūbus. Rūbai siunčiami į Vietnamą, Vidurinius Rytus, Afriką, Pietų Ameriką.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptumėsi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

PARDUODAMAS NAMAS

CLARKWOOD ESTATES WARRENSVILLE HGTS. 3 miegamų namas, perskirtas rūšys; 2 1/2 auto garažas. Dideli medžiai už sklypo. Parduoda savininkas. Kaina \$28.500. Tel. 292-5980 (113-116)

HELP WANTED MALE AUTOMATIC TRANSMISSION REBUILDER EXPERIENCED

Call 851-7333 or in Person
626 E. 152 ST.

(115-117)

iškėlė problemą, kad visų tų sunkumų, kuriuos turime su šiuo dienu studentais, priežastys gali būti dėl to, kad jie yra pirmieji žmonės, išaugę žiūrėdami televiziją visą savo gyvenimą. Jų riaušės, narkotikų vartojimas, susvetimėjimas gali būti nenumatytos pasekmės, išeinančios iš televizijos radikalių aplinkos pakeitimo.

Hayakawa lygina televiziją su galingu raganu, kuris atskiria vaikus nuo tėvų trims ar keturioms valandoms per dieną, ir sako: "Ar yra ko stebėtis, kad tie vaikai, kada jie išauga ligi jaunuolio amžiaus, dažnai tampa visiškai svetimi savo nuliūdusiems tėvams?"

Jis ypač pabrėžė tą faktą, kad nėra jokio tarpusavio bendravimo tarp televizijos ir žiūrovo. Vaikas, prieš televizijos aparatą sėdėdamas negauna jokios patirties įtaigoti kitą, ar daryti įtakos kito veiksmams, o tik vienašališkai jis pats yra įtaigojamas. Todėl Hayakawa klausia: "Ar nėra sąryšio tarp to fakto ir staigaus pasirodymo laike paskutiniųjų kelerių metų didelio skaičiaus jaunų žmonių išsimokslinusių ir vidurinės klasės šeimų, kurie randa sunkumo arba visai negali bendrauti su bet kuo ir dėlto jie nutolsta?... Aš esu tikras, kad jūs esate sutikę, kaip aš esu — jaunus žmones, ne būtinai iš žemesnės klasės, kurie bijosi kalbėtis su jų draugų tėvais, ar bent su kuo nors kitu ne iš jų pačių visiškai artimo būrio".

Jaunųjų antimaterializmas, jo nuomone, gali būti perdėta neigiama reakcija į televizijų pranešimus, skelbiančius, kad materialinė nuosavybė yra viskas, kad prabangūs kilimai, naujau-

HELP WANTED MALE

MAINTENANCE. Man for metal melting shop. Extensive machine repair exper. is essential. Routine electrical repair exper. is desirable. Gas and arc welding exper. is essential. Current Dearborn location will move to new facility in Plymouth Twp. in Feb. 1969. Howmet Corp. Metal Products Div., 5320 Oakman Blvd., Dearborn, Mich. Call 313-581-7200. An Equal Opportunity Employer (114-120)

MEDICAL TECHNOLOGIST ASCP preferred positions open. Full and part-time. Experienced All shifts. Apply: Personnel Office, Ingham Medical Hospital, 401 W. Greenlawn, Lansing, Michigan. (114-121)

WANTED
ARC WELDERS
AND
LABORERS
Permanent, profit sharing. Hospitalization, life insurance.
STATE FABRICATORS
30550 W. 8 Mile Rd.
Farmington, Mich. (110-116)

MOLDERS, COREMAKERS, LABORERS at gray iron foundry established 1920. New contract offers substantial wage increases, company paid insurance and improved pension. Plant-wide incentive. Apply in person. AMERICAN FOUNDRIES COMPANY, Milan, Michigan 48160. (115-124)

P A D E K A

Nuosirdi ir didelę padėką Čiurlionio Ansamblio vadovui ponui Mikulskiui su ponia, Rytui Babiekiui, p-lei Grigaliūnaitei, Vyrų chorui ir valdybai bei visiems mieliems čiurlioniečiams už nuosirdų, išpūdingą ir gausų dovanomis, giedojimu ir dainavimu dalyvavimą mūsų vaikų Jūratės Saikutės ir Algio Urbonavičiaus vestuvėse.

Urbonavičių ir Saikų šeimos

sio modelio mašinos atneša visokius malonumus. Plėšimai per riaušes gali būti kitas išsiveržiantis atsakymas į televizijos skelbiantį materialistinį pasaulį. Karingieji jaunuoliai, kaip jis sako, nėra, kaip atrodo, praradę tikėjimo į demokratijos procesą, bet greičiausiai nėra jie supažindinti su tuo, kadangi apie tai per televiziją retai terodoma, išskyrus tautines konvencijas.

Mūsų lietuviškasis jaunimas ir vaikai žiūri ir klauso televizijos. Jie taip pat vienpusiškai veikiami to, ką mato ir girdi, kaip pasyvūs priėmėjai. Čia vaikas ar jaunuolis, sėdėdamas prieš televizijos aparatą, negauna jokios progos pats pasireikšti, vienu ar kitu būdu reaguoti, atsakyti, pasiklausti ar padiskutuoti. Tokiu būdu ugdomas jaunuolio ar vaiko pasyvumas: jis nesipratiną bendrauti kalboje ar veikloje, o pratinasi tik klausyti ir žiūrėti. Jis televizijos vaizdą atitraukiamas nuo esamos aplinkos ir ima gyventi daugiau televizijos sukurtoje aplinkoje. Mums gi rūpi vaikus išlaikyti savo aplinkoje sąmoningus, aktyvius, veiklius, suprantančius, bendraujančius su savo šeimos ir visuomenės nariais. Todėl tenka pagalvoti, kaip pašalinti neigiamą televizijos įtaką. Žinoma, pirmiausiai

tas rūpestis tenka tėvams. Jiems į pagalbą atrodo, galėtų ateiti jaunimo organizacijos, lituanistinės mokyklos, muzikos ir šokių pamokos, išvykos ir sueigos bei susirinkimai, sportas, chorai, mažesniesiems tėvų pasakojimai bei pasakos ir t.t.

J. Švoba

PARENGIMAI CLEVELANDE

LAPKRIČIO 23 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis suvažiavimas.

GRUODŽIO 14 D. Partizanės moters paminėjimas, Rengia DLK Birutės d-jos Clevelando skyr. Čiurlionio Ans. namuose.

GRUODŽIO 15 D. Pietūs Nauj. Parapijos salėje šv. Kazimiero lit. mokyklai paremti. Rengia tėvų komitetas.

GRUODŽIO 29 D. Kalėdų eglutė. Rengia Vysk. M. Valančiaus lit. mokykla.

GRUODŽIO 31 D. Naujųjų Metų sutikimas Naujosios parapijos salėje. Rengia LB abiejų apyl. valdybos.

1969

SAUSIO 5 D. šv. Kazimiero lit. mokyklos Kalėdų eglutė. Rengia mokytojai ir tėvų komitetas.

SAUSIO 11-12 D. Prezidento Antano Smetonos 25 metų mirties sukakties minėjimas.

VASARIO 1 D. Ateities Klubo koncertas.

BALANDŽIO 12 D. Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos metinis balius.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A. M. D. REALTY

1124 East 78 — parduota.
7206 Lockyear — parduota.
6801-03 Edna — parduota.
8300 Medina — parduota.

Norintieji parduoti kreipkitės par mus. Turime daugiau pirkėjų.

Alg. Dailidė — Realtor

Bendradarbiai:
Ant. Mikoliūnas ir
Mike Sekara
1123 1/2 Norwood Road
432-1322

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave. Telef. 391-1143
Cleveland, Ohio

Kviečia visus tapti klubo nariais.

Palaikydami Klubą — kartu paremsime Clevelando lietuvių organizacijas.

Penktadieniais galima vaišintis bulviniais blynais, dešromis, virtiniais ir kepta žuvimi. Kitomis dienomis įvairūs kiti valgiai.

Visi susitinkame Lietuvių Klube!

Naturally
**SUPERIOR
SAVINGS**
Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DALYVAUJA:

CHICAGO. VIVA POESIA, rež. D. Lapinskas ir L. Barauskas, lapkričio 27 d., trečiadienį, 8 val. vakaro.
CLEVELANDAS, KETURI KELIAUNINKAI, rež. P. Maželis, lapkričio 28d., ketvirtadienį, 1 val. po piet.
DETROITAS, PINIGĖLIAI, rež. Z. Arlauskaitė-Mikšienė, lapkričio 28 d., ketvirtadienį, 8 val. vakaro.
ŠAULIŲ SAJUNGA, AUSROS SŪNŲS, rež. A. Brinka, lapkričio 29 d., penktadienį, 8 val. vakaro.
HAMILTONAS, MINDAUGO MIRTIS, rež. E. Dauguvietytė-Kudabienė, lapkričio 30 d., šeštadienį, 8 val. vak.
LOS ANGELES, ŠVIESA, KURI UŽSIDEGĖ, rež. D. Mackialienė, gruodžio 1 d., sekmadienį, 2 val. po piet.

PIRMAS JAV IR KANADOS TEATRO FESTIVALIS

1968 metais lapkričio mėn. 27, 28,
29, 30 d.d. ir gruodžio mėn. 1 d.

CHICAGOJE
JAUNIMO CENTRE
5620 South Claremont Avenue

BILIJETA I VAIDINIMUS po \$2.00 ir \$2.00, gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., tel. PR 8-4585 arba pas mok. M. Peteraitienę, tel. LU 5-7933, prašome įsigyti iš anksto, nes visos eilės yra numeruotos. Bilietai į "oskarų" įteikimo banketą gruodžio 1 d., 8 v. v. \$7.50 vienam asmeniui gaunami, be aukščiau nurodytų vietų, dar pas V. Jasinevičių, tel. 778-4085 ir pas A. Kairį, tel. HE 6-5151. Stalai po 10 vietų. Garbės bilietai, su kuriais galima įteikti į visus vaidinimus nemokamai, nepardavinėjami — jie duodami dovanai kiekvienam, kuris paaugoja Teatro Festivalio reikalams nemažiau \$25.00; kreiptis pas Z. Juškevičienę, tel. OL 2-8546. Aukš malonėkite adresuoti: LB Kultūros Fondas, 2955 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629. Teatro Festivalį rengia JAV LB Kultūros Fondas.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Philadelphijos lietuvių parama

ALT S-gos Philadelphijos skyrius lapkričio 17 d. surengė Antano Olio dešimties metų mirties sukakties minėjimą, kuriame pranešimą apie velionį A. Olį padarė iš Clevelando atvykęs K. S. Karpus.

K. S. Karpus, Dirvos reikalų vedėjas ir Vilties Draugijos sekretorius, ta pačia proga painformavo apie Dirvos leidimo rūpesčius ir susirinkusieji sudėjo 276 dolerius tautiniam laikraščiui Dirvai paremti.

Aukojo šie asmenys:
Inž. Vincentas Gruzdis \$100.00
J. K. Kauliniai 20.00
E. B. Vigeliai 25.00
P. O. Davidoniai 10.00

J. Bubelis 10.00
P. Lihutinas 10.00
Petras Didelis 10.00
ALT S-gos Philadelphijos sk. 50.00
Visiems aukojusiems tauriam širdingą ačiū.

DAIL. V. RATO KŪRINIŲ PARODA PHILADELPHIOJE

Australijoje gyvenančio dailininko Vlado Rato kūrinų paroda rengiama Philadelphijoje š. m. lapkričio 24 d. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje, 1913 Wallace St. Paroda atidaryma 12 val., tuoj po pamaldų, uždaryma 7 v. v., oficialus atidarymas — 2 val.

Jauna dainininkė Violeta Bendžiūtė dainuoja Philadelphijos Bendruomenės Balso radijo programos suaktyviniam pobuvyje. K. Čikoto nuotrauka

Apie dailininko kūrybą kalbės Paulius Jurkus, iš New Yorko. Parodą rengia ir globoja Philadelphijos skautai.

Philadelphijos lietuviai turėjo progos pamatyti gerų lietuvių dailininkų parodas, kurių ten buvo visa eilė. Ši paroda išsiskiria tuo, kad dailininkas gyvena labai toli — Australijoje. Tai tikrai reta proga pamatyti ir susipažinti su jo kūryba.

GASPARO VELICKOS PALIKIMAS

Jau praėjo šeši metai kai aktorius ir režisierius Gasparas Velička atsiskyrė su mumis ir, anot jo pasakymo: "Aš išeisiu į kalnus ir nebegrįšiu". Jis išėjo, bet jo darbai pasiliko. Yra sumanymas surinkti, kiek tai įmanoma, visus jo parašytus veikalus ir išleisti knyga, idant jie nežūtų ir paliktų ateičiai. Juk tie jo, lietuvių folkloru perpinti vaidinimai, kaip "Nemunas žydi", "Šianapiūtė" ir kiti, Lietuvos okupacijos ir išėjimo metais džiugino, guodė ir stiprino kiekvieną lietuvių.

Gasparas Velička mirdamas Los Angeles paliko dalį savo parašytų, net ir nebaigtų, vaidinimų, bet dalis jų dar yra išsiblaškę ir užsilikę gal net nuo stovyklinių laikų pas buvusius tuo metu ansamblicius, kuriems teko su Gasparu Velička dirbti.

Kalifornijoje (Los Angeles, Santa Monikoje ir

Glendale) gyvenantieji keli Gasparo buvę bendradarbiai nutarė sudaryti komitetą, kuris rūpintųsi išleisti Gasparo Veličkos veikalus. Tad kreipiamės į visus Gasparo buvusius draugus, vaidintojus, ansamblicius ir bendradarbius, ir prašome, jei turite, mums prisiųsti ar paskolinti Gasparo Veličkos veikalus, vaidinimus ar atsiminimus, kuriuos mes galėtume perrašyti ar fotografuoti ir panaudoti.

Prašome visus, kurie galite mums padėti šį sumanymą įgyvendinti, kontaktuoti Andrių Mironą adresu: P. O. Box 5178, Santa Monica, Calif. 90405.

Vladas Gilyas

• Baltijos studijų pirmoji konferencija įvyksta Marylando universitete, College Park, Md. nuo lapkričio 28 d. iki gruodžio 1 d.

Iš lietuvių konferencijoje darys pranešimus ir diskusijose dalyvaus: S. Vardys, J. Puzinas, J. Balys, T. Remekis, G. Procuta, D. Krivickas, V. Trumpa, J. Gimbutas, kun. V. Bagdonavičius, kun. K. Pugevičius, kun. J. Prunskis, R. Šilbajoris, K. Ostrauskas, A. Klimas ir P. Mažeika.

CHICAGO

"VERGIJOS KRYŽKELIUOSE" PRISTATYMAS

Lietuvių Tautinio Akademino Sambūrio valdyba Chicagoje savo posėdyje lapkričio 16 d. nutarė 1969 metais kovo 15 d. surengti Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" knygos pristatymą mūsų skaitančiai visuomenei.

Be to, tuo pat metu nutarta surengti literatūrinį vakarą Sibiro tremtinių prisiminti. Į minėto vakaro programos atlikimą bus įtrauktos naujos meninės jėgos ir bus patiekta originalus programos turinys. (ia)

• Liucijos Tijūnelienės gėlių meno paroda įvyks lapkričio 30 ir gruodžio 1 d. Jaunimo Centre Chicagoje. Parodą rengia Frank Zapolis.

• Lietuvos gen. kons. dr. P. Daužvardžiui praėjusį šeštadienį buvo įteiktas Lojolos universiteto konsularinis medalionas. Medalį įteikė universiteto rektorius kun. James Maguire, SJ, universiteto armijos rezervų karininkų paruošimo

Šimtinę Vilties draugijai įteikęs dr. Juozas Bartkus tarp plk. Viktoro Sutkaus (kairėje) ir Dirvos atstovo Kazio Pociaus, korpl. Neolthuania metinėje šventėje.

korpo baliuje, kuriame dalyvavo 500 kadetų ir daug kitų švečių.

• Antano Petrikonio ir Vlado Vaitiekūno kūrinų paroda lapkričio 17 d. atidaryta Balzeko galerijoje Chicagoje. Paroda tęsis iki lapkričio 30 d.

HARTFORD

• Solistė Violeta Čižauskaitė - Balčiūnienė Dirvos jaunųjų dainininkų konkurso laimėtoja, lapkričio 23 d.

Visi padėkime
LIETUVOS KANKINIŲ
VARDĄ ĮAMŽINTI
paminklinėje lietuvių
koplyčioje šv. Petro
bazilikoje Romoje.
Laiko jau ne daug.
Neatidėliokite įrašyti
save ir savuosius
koplyčios kūrėjų
tarpe.

Aukoms adresas:
LITHUANIAN
MARTYRS'
CHAPEL FUND
2701 W. 68 Street
Chicago, Ill. 60629

pirmą kartą pasirodys Worcesterio publikai.

Solistė išpildys programą ALT S-gos Worcesterio skyriaus rengiamame koncerte, kuris įvyks Maironio Parko salėje.

Worcesterio skyriaus parengimai visuomet pasižymėdavo puikia programa. Taip pat ir šiemet worcesteriečiai turės progos išgirsti aukšto lygio koncertą.

PRENUMERUOKIME DIRVĄ!

Laiškai iš visų pasaulio kraštų byloja, kad patikimiausias lietuvių ryšys ir informacijos šaltinis yra laikraštis. Turime bičiulių ir artimesnių žmonių visur. Ir ten, kuol valiutos sunkumai, skirtingos gyvenimo sąlygos, neleidžia skirti laikraščiui reikalingos pinigų sumos. Neapsunkinkime BALF ar kitų labdaros organizacijų laikraščių prenumeratomis ar knygų pirkiniais. Užprenumeruokime laikraštį patys, tuo suteikiant didelę moralinę paramą savo artimesniam žmogui.

DIRVA,
6907 Superior Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Prašau siųsti Dirvą 1 metams (1/2 metų) šiuo adresu

Jungiu čekį, pašto perlaidą 13 dol. (7 dol. 1/2 metų).

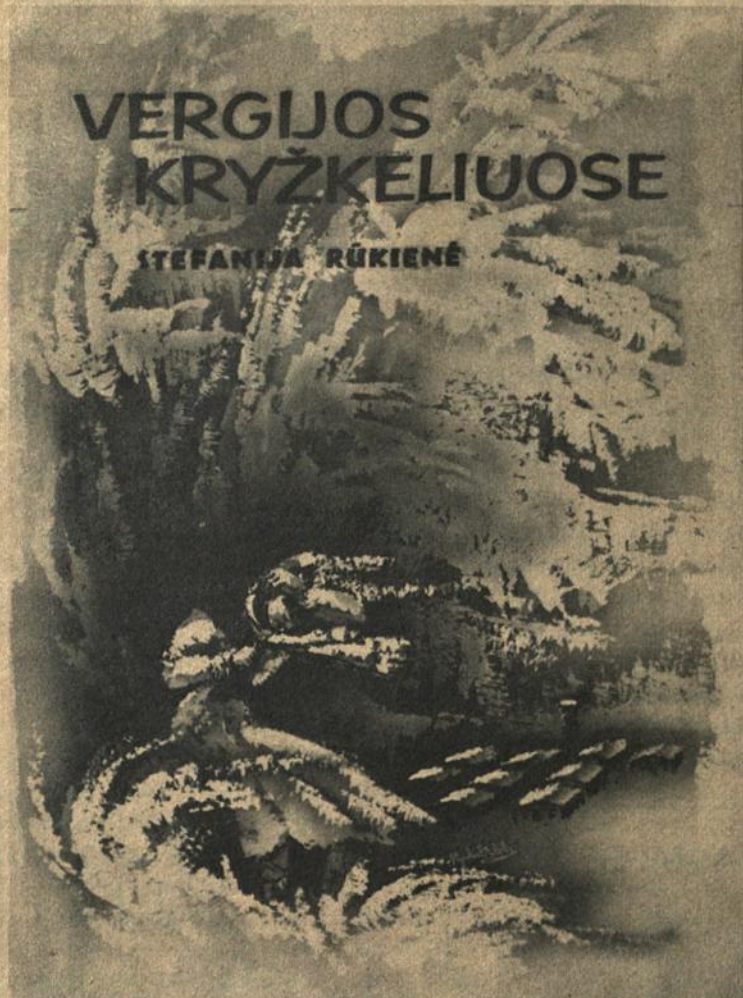
Ta proga jungiu Dirvai auką dol.

Parašas

Adresas

Dirvos prenumerata 1 metams — 13 dol., 1/2 metų 7 dol.

JAU GAUNAMA DIRVOJE!

Knygos kaina 5 dol., kietais viršeliais 6 dol. Norintieji įsigyti ją kaip galint greičiau, prašoni užpildyti žemiau dedamą atkarpą ir su pinigais ar čekiu tuojau pat atsiųsti Dirvai.

Prenumeruokimės Stefanijos "Vergijos kryžkeliuose" sau perskaityti ir turėti, įsigykime ją dovanoti savo artimiesiems čia ir užsienyje. Skaudžiai išgyventa, vaizdžiai ir lengvu stiliumi parašyta Stefanijos Rūkienės knyga, be abejo, bus daugiausiai ir plačiausiai skaitoma. Ji bus geriausia ir kalėdinė dovana. Štai jos užsakymo pavyzdys:

DIRVA
6907 Superior Ave. 196... m. d.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. pinigais/čekiu, už kuriuos prašau atsiųsti:

..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (paprastais viršeliais su aplanku), kaina 5 dol.
..... egz. Stefanijos Rūkienės "Vergijos kryžkeliuose" (kietais viršeliais su aplanku), kaina 6 dol.

Ta pačia proga prašau atsiųsti egz. Giovannino Guareschi "Draugas Don Camillo", kaina 3 dol.

Mano adresas: (pavardė ir vardas)

..... (namo numeris ir gatvė)

..... (miestas ir valstybė, zip Nr.)

Naujai pakeltas į seniores Kęstutis Kaveckas tarp tėvelio Vytauto (kairėje) ir globėjo dr. Jono Juodilko.